SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 13, П'ЯТНИЦЯ, 1 КВІТНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 13, FRIDAY, APRIL 1, 2011 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Відбулася інтронізація Патріярха УГКЦ Святослава

Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви Святослав Шевчук (зліва), Архиєпископ УГКЦ кардинал Любомир Гузар, Патріярх Української Православної Церкви Київського патріярхату Філарет після церемонії інтронізації, що відбулася 27 березня в Патріяршому соборі Воскресіння Христового у Києві. Фото: Володимир Мусяк

ЛЬВІВ. – Згідно з офіційним повідомленням Департаменту інформації Української Греко-Католицької Церкви, 24 березня, у четвертий день засідання, Синод УГКЦ обрав Главою Церкви Єпископа Святослава Шевчука, який на момент обрання виконував обов'язки Апостольського адміністратора Єпархії Покрови Пресвятої Богородиці у Буенос-Айресі, Арґентина. У роботі Виборчого Синоду брали участь 40 єпископів з України, Західньої Европи, Канади, Бразилії, Арґентини та Австралії. Усією працею Синоду керував адміністратор УГКЦ Єпископ Ігор Возьняк.

Згідно з чинними правилами, 25 березня Єпископ С. Шевчук надіслав власноручного листа до Папи Бенедикта XVI з повідомленням про вислід виборів. 26 березня факт обрання Єпископа С. Шевчука Верховним Архиєпископом УГКЦ був офіційно підтверджений Ватиканом. Того ж дня новообраний Глава УГКЦ склав перед членами Синоду єпископів визнання віри й обітницю ревно виконувати доручену йому ролю провідника Церкви.

КИЇВ. – В неділю, 27 березня, у столичному Патріяршому соборі Воскресіння Христового відбулася інтронізація Верховного Архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Святослава Шевчука – в присутності понад 250 священиків і майже 60 єрархів УГКЦ та інших Східніх Католицьких Церков, а також представників інших християнських конфесій. Українську Православну Церкву Київського патріярхату представляли Патріярх Філарет та Єпископ Євстратій Зоря, УПЦ Московського патріярхату – Владика Іларій, УАПЦ – Владика Володимир.

Церемонія інтронізації Патріярха Святослава розпочалася з хресної ходи від церкви Благовіщення Богородиці до Патріяршого собору, в якій, крім священиків і вищого духовенства, взяли участь понад 4,000 вірних з усієї України.

Серед гостей був також Посол

(Закінчення на стор. 3)

Наша довідка:

Українська Греко-Католицька Церква є найбільшою Східньою Католицькою Церквою у світі. Вона налічує понад 5.5 млн. вірних. В Україні до складу УГКЦ входять Київська та Львівська архиєпархії; Івано-Франківська, Коломийсько-Чернівецька, Самбірсько-Дрогобицька, Тернопільсько-Зборівська, Бучацька, Стрийська та Сокальсько-Жовківська єпархії; Донецько-Харківський, Одесько-Кримський та Луцький екзархати.

Поза межами України до Верховного Архиєпископства входять: у Польщі – Перемисько-Варшавська митрополія; у Західній Европі – три апостольські екзархати для українських греко-католиків: у Німеччині, Франції та Великобританії; у Північній Америці – дві греко-католицькі митрополії: у США – Філядельфійська митрополія, яка складається з чотирьох єпархій: у Філядельфії, Пармі, Чикаґо і Стемфорді; у Канаді – Вініпезька митрополія, яка складається з п'яти єпархій: у Вініпеґу, Едмонтоні, Ню-Вестмінстері, Саскатуні й Торонто. Крім того, існують єпархії УГКЦ у Буенос-Айресі (Арґентина), Куритибі (Бразилія) і Мельбурні (Австралія).

Українські греко-католики мають також вікаріят у Румунії, громади у Литві (Вільнюс), Латвії (Рига, Дау-

(Закінчення на стор. 3)

Біографія Владики Святослава Шевчука

❖ Владика Святослав Шевчук народився 5 травня 1970 року у місті Стрий, Львівської области.

❖ Дияконські свячення отримав 21 травня 1994 року від Єпископа Филимона Курчаби, священичі, 26 червня 1994 року – від Верховного Архиєпископа УГКЦ кардинала Мирослава-Івана Любачівського.

❖ Навчався у Центрі філософсько-богословських студій „Дон Боско" у Буенос-Айресі, Арґентина (1991-1992); у Львівській духовній семінарії (1992-1995); у Папському університеті св. Томи Аквінського, де в 1999 році захистив дисертацію з відзнакою (summa cum laude) в галузі богословської антропології та основ морального богослов'я візантійської богословської традиції.

❖ Працював префектом (1999–2000), віце-ректором (2000-2007) та ректором (з червня 2007 року) семінарії Святого Духу; віце-деканом Львівської богословської академії (2001); керівником секретаріяту та особистим секретарем Патріярха УГКЦ Любомира Гузара, керівником Патріяршої курії у Львові (2002-2005). 14 січня 2009 року Папа Бенедикт XVI благословив призначення о. С. Шевчука Єпископом-помічником Єпархії Покрови Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі.

❖ Єпископську хіротонію Владика Святослав прийняв 7 квітня у Львові з рук Патріярха Любомира Гузара.

Фото: ugcc.org.ua

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відзначили річницю перепоховання Героїв Крут

КИЇВ. — 18 та 19 березня патріотична громадськість відзначила 93-ту річницю перепоховання загиблих під Крутами вояків студентського куреня Армії Української Народної Республіки (УНР). В залі Народного Руху України два дні поспіль діяла фотовиставка „Героїка Української революції 1917-1921 років. Бій під Крутами", яка вміщує унікальні фото доби визвольних змагань 1917-1921 років, учасників цих змагань та світлини з заходів з вшанування Героїв Крут, які відбувалися вже за доби Незалежности. 18 березня також відбулася презентація книги „Крути. Січень 1918 року: документи, матеріяли, дослідження, кіносценарій". Ввечорі того ж дня пам'ять полеглих крутян було вшановано концертом, який давав провідник відомого українського гурту „Тінь Сонця" Сергій Василюк. Всі заходи були організовані Молодіжним Націоналістичним Конґресом, Історико-культурологічним товариством „Герої Крут", об'єднаннями „Молодий Народний Рух" та „Форум державницької інтеліґенції". 19 березня 1918 року тіла 28 загиблих бід Крутами урочисто перепоховали на Аскольдовій могилі, що знаходиться поруч з Дніпровським спуском. Це сталося після того, як війська Четверного Союзу та Армії УНР звільнили окупований більшовиками Київ. *(Українська інформаційна служба)*

12 років від загибелі В. Чорновола, а крапки немає

КИЇВ. — 25 березня минуло 12 років, як провідник Народного Руху загинув в автокатастрофі під Києвом. Рідні В'ячеслава Чорновола вважають його смерть політичним вбивством і не вірять, що замовники будуть названі. Син В. Чорновола Тарас певний, що владі бракує політичної волі розслідувати справу смерти його батька. Він вважає, що слідчим треба допитати екс-президента Леоніда Кучму і керівників його адміністрації, які в той час координували діяльність силових структур. Т. Чорновіл вважає, що потрібно провести допити низки осіб, які були тоді при керівництві Міністерства внутрішніх справ, а також Олексія Пукача, який нині проходить у справі вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе. Він твердить, що прямої протидії завершенню справи нині, як це було при Л. Кучмі і при Вікторові Ющенкові, немає, але, на його думку, немає і повної зацікавлености у розкритті обставин загибелі провідника Народного Руху. Поховати політика на Байковому цвинтарі прийшло 200 тис. осіб. Відразу після загибелі провідника Руху тодішній міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко заявив, що це була звичайна аварія. І справу закрили вже через три місяці. Після цього її кілька разів відновлювали, але і через 12 років крапки не поставлено. Екс-голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко кілька місяців тому заявив, що за його керівництва в СБУ були серйозні докази, що В. Чорновіл був убитий. До того ж, колишній помічник міністра внутрішніх справ Юрія Луценка Микола Степаненко, який розслідував справу, сказав, що до неї можуть бути причетні екс-президент Л. Кучма і Ю. Кравченко. Т. Чорновіл свого часу дав добро на ексгумацію тіла батька, а Генпрокуратура взяла могилу загиблого під охорону. Губернатор Львівщини Михайло Цимбалюк сказав під час вшанування пам'яті В. Чорновола у Львові, що цей політик – особливий приклад ставлення до України, людей. „Він знав, як підтримати своїх прихильників, і водночас толерантно ставився до опонентів". М. Цимбалюк висловив сподівання, що найближчим часом суспільство отримає відповідь на запитання щодо причин загибелі В. Чорновола. *(Бі-Бі-Сі)*

В. Янукович вирушив до Азії

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович 25 березня вирушив з офіційною візитою до В'єтнаму, Сінґапуру і Брунею – повідомив глава адміністрації Президента Сергій Льовочкін. Переговори на найвищому рівні у В'єтнамі, Сінґапурі та Брунеї спрямовані на вихід на нові ринки України та збільшення присутности України в цьому реґіоні. Робоча програма візити В. Януковича розпочалася з підприємницького форуму в Ганої, в якому також взяв участь Президент В'єтнаму Нгуєн Мінь Чієт. У Сінґапурі та Брунеї також відбулися форуми і переговори щодо розширення економічної співпраці. Крім просування українських товарів на ринках країн південно-східної Азії, з представниками підприємництва Сінґапуру говорили й про перспективи інвестування в українську економіку. У складі підприємницької делеґації – представники машинобудування, енерґетичного і аґропромислового комплексів, хемічної і гірничо-металурґійної галузей. У Ганої 26 березня під головуванням Президента України В. Януковича і Президента Соціялістичної Республіки В'єтнам відбулися українсько-в'єтнамські переговори в розширеному складі. Україна і В'єтнам домовилися про співробітництво в освіті. Відповідну угоду про співпрацю в цій сфері між урядами України й В'єтнаму було підписано представниками двох країн. Крім цього, було підписано плян співробітництва між міністерствами культури двох країн на 2011-2015 роки. Україна і В'єтнам 26 березня домовилися про пряме авіяційне сполучення між Києвом і в'єтнамським містом Гошимін, говориться у спільній заяві президентів України та В'єтнаму, підписані 26 березня в Ганої. „Провідники двох країн привітали відкриття прямого авіяційного сполучення, запланованого на літо 2011 року, яке створить умови для подальшої активізації контактів між двома країнами", – йдеться у заяві. Візита у В'єтнамі тривала до 27 березня. Вся візита В. Януковича до країн південно-східної Азії тривала до 31 березня. *(Радіо „Свобода", „Кореспондент")*

М. Азаров підвищив платню педагогам та попередив Д. Табачника

КИЇВ. — Платня вчителів та працівників освітніх закладів з 1 вересня 2011 року зросте на 20 відс. Таку постанову прийняв 24 березня Кабінет міністрів, визначивши, що надбавку вираховуватимуть з ставки заробітної платні. Прийнята постанова, на думку урядовців, дозволить ліквідувати соціяльну нерівність в оплаті праці серед освітян. На рішення уряду підвищити платню українським педагогам вплинули протести десятків тисяч вчителів і працівників шкіл по всій країні. Прем'єр-міністер України М. Азаров зазначив, що причиною протестів стало те, що Міністерство освіти і науки, молоді та спорту не впоралося з питанням посилення фінансування платні освітянам. „Пікетування Кабінету міністрів вчителями з вимогами, які насправді уряд розглянув вже три місяці тому, – це констатація безвідповідальности профільного міністра і місцевих адміністрацій, які фінансують заклади освіти", – сказав М. Азаров. Також прем'єр-міністер дорікнув Дмитрові Табачникові тим, що міністер навіть не вийшов поспілкуватися з протестувальниками. „Я вкрай незадоволений, Дмитре Володимировичу, тим, що ви виявилися нездатним вирішити це питання вчасно і без конфліктів. Ви навіть не вийшли до вчителів, не знайшли потрібних слів для своїх людей. Роблю вам суворе попередження", – звернувся прем'єр до Д. Табачника під час засідання уряду. Опозиційна фракція „Бльок Юлії Тимошенко-Батьківщина" заявила, що прем'єр М. Азаров, встановивши виплату надбавок з 1 вересня, обдурив освітян-протестувальників. „За цей час неконтрольована інфляція та чергове підвищення владою цін на житлово-комунальні послуги обнулять надбавки педагогам та перетворять їх на порожні папірці", – заявила прес-служба „БЮТ-Батьківщина". Через це опозиція закликає встановити 20 відс. надбавку вже з квітня цього року. *(„Голос Америки")*

Ю. Тимошенко задоволена візитою до Брюселю

КИЇВ. — Опозиційний провідник Юлія Тимошенко 25 березня повернулася з Брюселю, де вона взяла участь в праці зустрічі Европейської народної партії (ЕНП). Дозвіл на цю візиту їй дала Генпрокуратура, яка раніше взяла з Ю. Тимошенко підписку про невиїзд у рамках розслідування порушеної проти неї кримінальної справи. За словами Ю. Тимошенко, Европа стурбована згортанням демократичних свобод в Україні і вже не дивиться на українську владу через рожеві окуляри. На летовищі Ю. Тимошенко заявила, що задоволена результатами своєї візити, „Тому що я відчула від провідників Европейського союзу (ЕС) та країн, які входять до Евросоюзу, підтримку, розуміння, сприяння нашій діяльності і захист для України та української опозиції", – сказала вона. Провідник „Батьківщини" повідомила, що українська опозиція братиме активну участь у підготуванні проєктів документів щодо довготермінової співпраці України з ЕС. Про це йшлося під час зустрічі з еврокомісаром з питань розширення і европейської політики сусідства Штефаном Філе. Він, у свою чергу, запевнив, що українська опозиція матиме такі можливості. Екс-прем'єр стверджує, що влада зриває евроінтеґрацію. Ю. Тимошенко також висловила занепокоєння з того приводу, що українська влада, за її словами, зриває процес підготування угоди про асоціяцію між Україною та ЕС. „З 70 пунктів порядку денного Асоціяції, які треба було виконати протягом 2010 року, виконано тільки сім. І тому така тривога: чи зможе, а вірніше, чи захоче українська влада виконати порядок денний Асоціяції і прийти до реального підписання угоди?" – зауважила екс-прем'єр. *(Радіо „Свобода")*

Дітям України допомагає Фонд Анни Мазуренко

ТОРОНТО. – Невдовзі дитячі лікарні в Україні отримають допомогу за проєктом Фонду Анни Мазуренко „Здоров'я дітей", що його здійснює Медичний комітет Асоціяції випускників Канадсько-Української парляментської програми. Фонди на здійснення проєкту належали св. п. Анні Мазуренко з Торонто, яка впродовж усього свого життя була волонтером та активним членом осередку Українського Національного Об'єднання Канади в Торонто.

Фонд забезпечує дитячі лікарні медичним обладнанням. 10 березня відбулася презентація першого проєкту у Львові.

„Ми безпосередньо працюватимемо з лікарями, щоб забезпечити лікарні медичним обладнанням, котрого вони потребують найбільше," – сказав д-р Антін Кушнір, голова Медичного комітету.

На першому етапі проєкту для дитячих лікарень Львова закуплено медичне діягностичнолікувальне обладнання на суму 719 тис. грн. Обладнання отримають відділення інтенсивної терапії недоношених новонароджених обласної клінічної лікарні, Західньоукраїнський спеціялізований дитячий медичний центр, обласний дитячий психоневрологічний диспансер та міська дитяча клінічна лікарня.

Проєкт передбачає оснащення дитячих лікарень дихальними апаратами для новонароджених, аналізаторами газів крови, нейрофізіологічним діягностичним обладнанням, забезпечення їх витратними матеріялами та проведення навчання лікарів та медичних сестер у відділеннях. Обладнання є новим та унікальним для потреб реґіону.

Особливістю проєкту є узгоджена дія Медичного комітету та лікарів, керівників дитячих лікарень, представників місцевих адміністрацій охорони здоров'я при виборі необхідного медичного обладнання.

Д-р Олександер Миндюк, головний лікар Західньоукраїнського спеціялізованого дитячого медичного центру, всіляко сприяв проєкту. На жаль, його недавня передчасна смерть означала, що він не зможе оцінити значення проєкту та його позитивний вплив на життя дітей в Україні.

Перед смертю д-р О. Миндюк приготував слово вдячности до А. Мазуренко. Він написав: „Щедрість наших сестер та братів в Канаді продовжує мене вражати. Їхня великодушність та повна

(Закінчення на стор. 3)

Студентів вітали в консульстві

ЧИКАҐО. – 18 березня відбулась зустріч українських студентів, які навчаються в Чикаґо, з Генеральним консулом України в Чикаґо Костянтином Кудриком. До обговорення можливостей співпраці між студентством та консульством долучилися також Марта Фаріон – президент Києво-Могилянської Фундації Америки, та Микола Кочерга – президент Фонду Петлюри.

Ключовою темою кількагодинної бесіди стало запровадження щорічного прийняття українських студентів у Генеральному консульстві. Подібний механізм підтримки молоді за кордоном використовують дипломатичні служби провідних країн світу.

„Коли ми ще були в Україні і отримали стипендію ім. Фулбрайта, до нас завітав Посол США в Україні і кожного привітав з успіхом. Це було великою честю для мене", – поділився враженнями Максим Плахотнюк, студент Ілинойського університету.

Ірина Вишинська, випускниця правничого коледжу, додала: „На початку мого навчання в США адміністрація університету організувала зустріч чужоземних студентів з консулами різних країн, включаючи Україну. Ми відчули повагу до себе, відчули, що ми комусь потрібні".

М. Кочерга відзначив, що офіційна зустріч дипломатів з студентами посилить повагу до України в Чикаґо. М. Фаріон додала, що подібне прийняття можна організувати на найвищому рівні в Чикаґському культурному центрі.

Але як виявити українських студентів у Чикаґо? Вирішили спробувати листування з міжнародними бюрами вищих шкіл міста. К. Кудрик пообіцяв надіслати листи до університетів з проханням повідомити усіх українських студентів, що консульство плянує зустріч з ними.

Якщо перша зустріч у Чикаґо відбудеться успішно, то досвід можна буде поширювати на інші штати у в США.

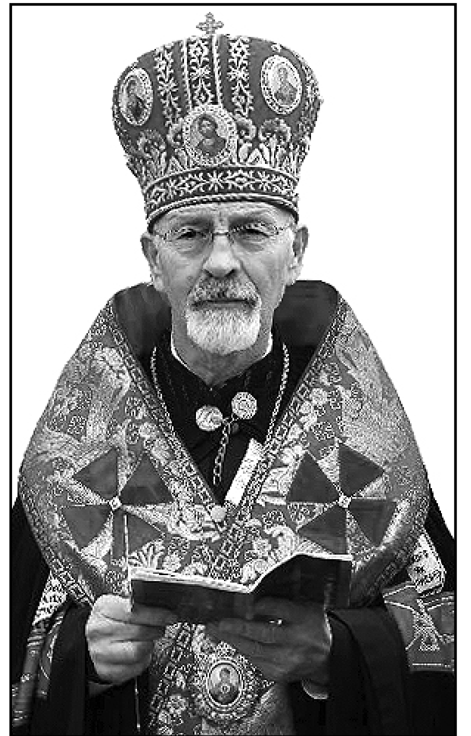
Бесіда студентів з українськими дипломатами закінчилася екскурсією затишним приміщенням консульства, яку провів сам Генеральний консул К. Кудрик.

Дарія Каленюк

Генеральний консул України в Чикаґо Костянтин Кудрик (в центрі) з українськими студентами – учасниками зустрічі.

Помер Владика Юліян (Ґбур)

ЛЬВІВ. — 24 березня, після тривалої важкої хвороби відійшов, на 69-му поці життя у вічність Владика Юліян (Ґбур), титулярний Єпископ Стрийської єпархії, перший Єпарх цієї єпархії.

Владика Юліян народився 4 грудня 1942 року у селі. Брижава біля Перемишля. У 1947 році під час акції „Вісла" переселений з батьками на північ Польщі. Середню освіту здобув у Місійній семінарії в Нисі. Філософію і богословія студіював у Вищій духовній семінарії монашого чину. Рукопокладений на священика 21 червня 1970 року. Душпастирював для греко-католиків у Кракові, Гурово-Ілавецькому та Острому Барді (Польща). У 1982-1991 роках виконував обов'язки декана Ольштинського деканату. Декретом Примаса Польщі Стефана кардинала Вишинського від 11 червня 1983 року призначений візитатором для греко-католиків у Польщі та консультантом Примаса у справах управління Українською Греко-Католицькою Церквою. З 26 квітня 1991 року – протосинкел Перемиської єпархії.

30 березня 1994 року він був призначений Єпископом-помічником Львівської архиєпархії. Хиротонія відбулася 7 липня 1994 року у Львові. У 1996-2001 роках – секретар Синоду Єпископів УГКЦ. Від 18 листопада 2000 року – Єпархіяльний єпископ Стрийської єпархії. Був головою Митрополичої комісії УГКЦ у справах соціяльної комунікації.

Під час Синоду у 2001 році Владика Юліян склав обов'язки секретаря Синоду Єпископів УГКЦ.

20 січня 2010 року, Папа Бенедикт XVI у зв'язку з станом здоров'я відкликав Владику Юліяна від виконання уряду Єпарха Стрийської єпархії, зберігаючи за ним тільки титул Єпарха Стрийської єпархії.

Під час роботи Виборчого Синоду всі його учасники спільно помолилися за упокій душі свого співбрата у єпископському служінні. Похорон, у якому взяли участь члени Синоду Єпископів УГКЦ, відбувся у суботу, 26 березня, у Стрию. *(УГКЦ)*

Дітям України...

(Закінчення зі стор. 2)

посвята Україні є свідченням міцности цієї гілки українського родоводу. Ми, що живемо на землі нашого родинного дерева, продовжуємо зміцнюватись при підтримці, що отримуємо від наших сестер та братів зі своєї другої Батьківщини. Тож нехай Канада та її Українці ростуть та процвітають на віки!".

А. (Мороз) Мазуренко, народилася у 1923 році в маленькому українському селищі під назвою Холоїв, що сьогодні зветься село Вузлове, недалеко від Радехова. Після того, як від рук більшовиків загинули двоє її братів, в чотирирічному віці вона разом з батьками еміґрувала до Канади, успішно навчалася в різних школах провінції Онтаріо, під час Другої світової війни вона працювала перекладачем в Канадській королівській кінній поліції. У 1949 році вона одружилася з Данилом Мазуренком. Разом вони брали активну участь у житті української громади в Торонто, особливо в діяльності Українського Національного Об'єднання. А. Мазуренко надала значну фінансову підтримку Канадсько-Українській парляментській програмі.

Ігор Бардин

Наша довідка:

(Закінчення зі стор. 1)

гавпілс та Резекне), Естонії (Таллінн), Молдові (Кишинів), Австрії, Параґваї, Венесуелі, Португалії, Італії, Еспанії, Греції, Швайцарії, Бельгії, Казахстані та Росії.

УГКЦ має 3,597 зареєстрованих громад. На даний час у Церкви служать 2,347 священиків. В лоні УГКЦ діють 105 монастирів, монаших чинів і згромаджень, в яких проживають 1,248 монахів та монахинь. Глибше запізнатися з наукою Христової Церкви греко-католики та всі бажаючі мають змогу у 15 навчальних закладах, з яких ключовим є Український Католицький Університет у Львові. Загалом у греко-католицьких навчальних закладах навчаються 1,273 студенти денної форми навчання та 252 – заочної. При кожній третій парафії діють недільні школи, яких загалом є 1,138. Дізнатись про актуальні церковні події миряни можуть зі сторінок 27 періодичних видань. Крім того, в Україні є три греко-католицькі видавництва: „Свічадо", „Місіонер" та „Нова зоря".

Відбулася ...

(Закінчення зі стор. 1)

США в Україні Джон Тефт, який сказав кореспондентові УНІАН, що прийшов передати вітання від Президента Барака Обами та Уряду США.

Священики і єрархи йшли попереду з хрестом і хоругвами, слідом за ними – одягнений в ахиєрейські ризи новообраний Глава Церкви Святослав.

Відтак у Патріяршому соборі відбулося урочисте Богослуження, яке тривало три години.

У своїй першій проповіді як Глава УГКЦ Його Святість Святослав говорив про дальший розвиток Церкви, про її пріоретитеи і про виклики, котрі пропонує їй наш час.

„Коли ви вийдете з храму, вам в обличчя війне подих весни. Сьогодні ми переживаємо весну нашої Церкви, яка у своєму воскресінні починає молодіти Духом Святим... Я, хоч і наймолодший з-поміж вас, спробую бути вам добрим батьком... Ми відчуваємо єдність з нашою історією та традиціями, переймаємо досвід наших попередників – Митрополита Андрея Шептицького, патріярхів Йосифа, Мирослава-Івана та Любомира... Для мене особисто Блаженніший Любомир є добрим батьком, який то пригортав мене до свого серця, допускав до найінтимніших думок, бажань, мрій як свого найближчого співпрацівника, то відпускав дуже далеко – на інший край світу, аби я, як казав він, навчився давати собі раду. А сьогодні так Господь Бог зарядив, щоб він передав мені Церкву, заради якої живе... Для мене є великою честю бути його спадкоємцем, продовжувачем його справи, більше того – мешкати разом з ним, черпати з його мудрости, з його слова, з його підтримки, з його присутности, яка заспокоює усякі хвилі...", – сказав у цій першій своїй проповіді Владика Святослав.

Після Богослуження Патріярх УПЦ Київського патріярхату Філарет подарував новообраному Главі УГКЦ панагію, хрест і енколліон – відзнаки найвищого церковного сану.

„Ми раді обранню Блаженнішого Святослава, – підкреслив у розмові з кореспондентом УНІАН Владика Філарет, – і сподіваємося, що взаємини між Київським патріярхатом і Українською Греко-Католицькою Церквою продовжуватимуться в попередньому дусі. Я радий, що в нас добрі взаємини, їх заклав ще Владика Любомир Гузар. Українська Православна Церква Київського патріярхату, Українська Греко-Католицька Церква, а також Римо-Католицька і протестантські Церкви сьогодні показують приклад єдання українців", – сказав Патріярх Філарет.

Під час прийняття Єпископ УПЦ Московського патріярхату Ілярій передав вітання Главі УГКЦ Святославові від Митрополита УПЦ МП Володимира.

Участь у прийнятті взяли найвідоміші політики і громадські діячі, зокрема Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко, Арсеній Яценюк, Валентин Наливайченко, Тарас Чорновіл, письменик Василь Шкляр, посли багатьох країн. *(УНІАН, Радіо „Свобода")*

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама захищає участь США в кампанії проти режиму М. Кадафі

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама сказав, що США приєдналися до акції військових сил Заходу проти лібійського провідника Муамара Кадафі, щоб „припинити різанину" і покласти край його брутальним репресивним заходам проти лібійського народу. У своїй промові до американського народу 28 березня ввечорі Президент Б. Обама заявив, що США необхідно вдаватися до дій, коли їхні інтереси та цінності перебувають під загрозою. Американський провідник зазначив, що немає сумніву, що Лібія і весь світ стали б кращими без М. Кадафі при владі. Він наголосив, що участь США у конфлікті у Лібії буде „обмеженою". Він сказав, що участь американців в коаліції врятувала вже „величезну" кількість життів, яким загрожували сили „тирана" М. Кадафі. Б. Обама наголосив, що США 30 березня передадуть командування акціями силам НАТО. Тим часом у самій Лібії наступальні акції повстанців сповільнились біля міста Сірт. У той час, як НАТО наполягає, що ставлення організації до конфлікту є неупередженим, Росія вчергове висловила стурбованість, наголосивши, що резолюція ООН не давала санкції на втручання у внутрішню громадянську війну. Але й Б. Обама сказав, що розширення уповноваженої ООН військової місії, яка б передбачала зміну режиму, було б помилкою. Промова Президента мала на меті розвіяти занепокоєння у Конґресі та американців, які критикують Б. Обаму за те, що він конкретно не з'ясував цілі США перед залученням американських збройних сил до повітряної акції для забезпечення зони вільної від летів над Лібією. *(„Голос Америки", Бі-Бі-Сі)*

Померла Джералдін Фераро

НЮ-ЙОРК. — Жінка, яка вперше в історії США змагалась за посаду віце-президента – Джералдін Фераро померла 26 березня у віці 75 років, після тривалої хвороби на рак крови. Хоча її партія у 1984 році поступилася кандидатам від республіканців, Дж. Фераро завжди віддавали належне за те, що саме вона проклала шлях американським жінкам у велику політику. Дж. Фераро увійшла в історію американської політики у 1984 році, коли кандидат у президенти від демократів Волтер Мондейл обрав її претенденткою на посаду віце-президента. Вона стала не тільки першою жінкою-кандидатом на другу найвищу у країні посаду, але і першою представницею італійської громади у великій політиці. Свою професійну діяльність Дж. Ферраро почала вчителькою в ню-йоркській школі, одночасно вчилась на юриста. Після отримання адвокатської ліцензії 13 років присвятила вихованню своїх дітей. Відтак Дж. Фераро продовжила кар'єру, ставши згодом помічником окружного прокурора та відкривши спеціяльний відділ зі злочинів проти дітей, людей похилого віку, побутового насильства та сексуальних злочинів. У 1978 році її було обрано у Конґрес, де перед виборами у 1984 році, вона прослужила три терміни. Залишивши велику політику, вона стала представником США у Комітеті ООН з прав людини, а відтак виступала на телебаченні у якості політичного коментатора. *(„Голос Америки")*

Щонайменше 25 осіб поранені під час вибуху в Єрусалимі

ЄРУСАЛИМ. — Внаслідок потужного вибуху, що пролунав 23 березня біля центральної автостанції Єрусалиму, поранено щонайменше 25 осіб. За словами медиків, четверо з них – у тяжкому стані. На даний час точно невідомо, що стало причиною вибуху. Через цю аварію прем'єр Ізраїлю Беніямін Нетаняґу відклав свій виїзд до Росії. Останнім часом в Єрусалимі, де раніше ставалося багато терактів, нападів не було. Востаннє вибух, який скоїв смертник, тут стався в 2004 році. *(Радіо „Свобода")*

Уряд Портуґалії зрезиґнував

ЛІСБОНА, Портуґалія. — Прем'єр-міністер Портуґалії Жозе Сократеш 24 березня зрезиґнував після того, як парлямент відхилив його плян антикризових заходів. Він вважає, що звернення за міжнародною фінансовою допомогою неґативно вплине на економіку країни. Уряд пропонував радикально зменшити витрати і підняти податки, щоб встановити контролю над економікою країни, яка вже потерпає від кризи. Ж. Сократеш наголошує, що ці заходи підтримували у Брюселі: „Програма антикризових заходів була підтримана Европейською комісією, Европейським центральним банком і нашими партнерами в еврозоні. Мені дуже шкода, що цю підтримку ніхто не використає. Я неодноразово говорив – звернення за фінансовою допомогою призведе до дуже неґативних наслідків для Портуґалії. Поразка уряду може призвести до того, що Портуґалія може стати третьою країною еврозони, яка потребуватиме фінансової допомоги ЕС. Протягом кількох місяців я боровся за справу, яку вважаю вкрай необхідною: захистити націю, уникнути звернення за фінансовою допомогою. Я не хотів, щоб Портуґалія опинилася в такій самій ситуації, як Греція і Ірляндія". *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Обама не виключив постачання зброї повстанцям у Лібії

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама сказав 29 березня, що не виключає постачання американської зброї повстанцям у Лібії. Він наголосив, що наразі у кризі в Лібії розглядає усі можливі варіянти. Секретар Державного департаменту Гіларі Клінтон напередодні сказала, що резолюція ООН, головна мета якої – захист цивільних у Лібії, може також дозволяти постачання зброї, хоча і вона наголосила, що США наразі такого рішення не ухвалили. Британський міністер закордонних справ Вілям Гейґ заявив, що надання зброї людям для захисту не порушуватиме нинішнього ембарґо. Утім, французький міністер закордонних справ Ален Жюпе зауважив, що для цього буде потрібна нова резолюція ООН. Президент Б. Обама заявив, що лібійський провідник значно послаблений і, зрештою, буде змушений відмовитися від влади. Вже зараз, сказав Б. Обама, полковник М. Кадафі не контролює більшу частину своєї країни. „Я думаю, ми спостерігаємо те, що в оточенні М. Кадафі розуміють, що зашморг звужується, що їм лишилися лічені дні, і що їм слід думати про свої наступні кроки", – сказав президент США. За його словами, США чинитимуть дипломатичний і політичний тиск, аби змусити М. Кадафі відійти. *(Бі-Бі-Сі)*

Ситуація на Японській АЕС залишається небезпечною

ТОКІО. — Прем'єр-міністер Японії Наото Кан 25 березня заявив, що ситуація на пошкодженій Атомній електростанції (АЕС) Фукушіма залишається небезпечною. У нових повідомленнях говориться, що після землетрусу і цунамі 11 березня, можливо, була пошкоджена активна зона одного з реакторів. У телевізійній промові Н. Кан сказав, що країна мусить залишитися пильною, тому що перспектива витоку радіяції збільшується з кожним днем. Водночас прем'єр-міністер подякував робітникам, які, за його словами, „ризикують своїм життям", щоб охолодити атомну електростанцію. Дещо раніше представник японського аґентства ядерного реґулювання повідомив про можливість пошкодження активної зони реактора, який є у третьому енерґоблоці електростанції Фукушіма. Енерґоблок був пошкоджений у результаті вибуху водню через три дні після землетрусу та цунамі. У новому документі висловлюється думка про можливість більшого радіяційного забруднення в районі. Генеральний секретар Кабінету міністрів Юкіо Едано закликав людей, які все ще живуть у радіусі 20-30 км. від АЕС Фукушіма, щоб вони добровільно залишили район. *(„Голос Америки")*

Померла леґенда кіно Елізабет Тейлор

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — Леґендарна голівудська акторка Елізабет Тейлор померла в лікарні у Лос-Анджелесі у віці 79 років. Вона потрапила до лікарні в лютому з діягнозою – гостра серцева недостатність. Вперше з'явившись на екрані у віці 12 років, Е. Тейлор знялася в безлічі різноманітних картин, включно з „Рапсодією" і „Клеопатрою". За ролі у фільмах „Батерфілд 8" і „Хто боїться Вірджинії Вульф?" британо-американська актриса удостоїлася нагороди „Оскара" за найкращу жіночу ролю. Не менш, ніж акторською майстерністю, Е. Тейлор прославилася бурхливим особистим життям. Вона виходила заміж вісім разів (двічі – за Ричарда Биртона), потерпала від наркозалежности і зайвої ваги, а також перенесла понад 20 різноманітних операцій. Е. Тейлор називали найобдарованішою акторкою покоління. Розквіт її кар'єри припав на 1950 і 1960 роки, коли Е. Тейлор називали однією з найвродливіших жінок світу. Після завершення кінематографічної кар'єри Е. Тейлор приваблювала увагу засобів масової інформації тим, що заснувала благодійну організацію боротьби з СНІДом і брала участь у численних благодійних кампаніях. *(Бі-Бі-Сі, „Кореспондент")*

Процес І. Дем'янюка вступив у вирішальну стадію

МЮНХЕН, Німеччина. — 23 березня на судовому процесі проти Івана Дем'янюка, якого звинувачують у причетності до вбивства еврейських в'язнів у нацистському концтаборі Собібор, рідні загиблих й їхні адвокати представили кінцеві звіти, заявляючи, що докази вказують на службу І. Дем'янюка вартовим у згаданому нацистському таборі смерти, отож він мав відношення до загибелі 28,060 в'язнів.

Згідно з німецьким законом, рідні загиблих у Собіборі, як і троє уцілілих осіб, беруть участь, як побічні позивачі суду над І. Дем'янюком.

У своєму кінцевому звіті 22 березня державний прокурор Ганс-Йоахім Лутц вимагав для І. Дем'янюка шестирічного ув'язнення, заявляючи, що І. Дем'янюк „був частиною нацистської машини і був причетний до масового знищення евреїв під час Другої світової війни".

І. Дем'янюк, якому тепер 90 років, заперечує ці звинувачення й заявляє, що ніколи не був охоронцем у таборах смерти, хоча як радянський військовополонений був змушений до служби для німців.

Засоби масової інформації повідомили, що судовий процес І. Дем'янюка продовжиться 13 квітня, з дальшим кінцевим звітуванням побічних позивачів. Після цього оборонний адвокат підсудного Ульріх Буш розпочне свій кінцевий звіт. Доказова фаза суду І. Дем'янюка закінчилася 17 березня.

У. Буш, адвокат І. Дем'янюка, каже, що вся промова прокурора була непереконливою, оскільки нема доказів про жоден конкретний злочин. Він висловлює переконання, що досі остаточно не доведено, що І. Дем'янюк справді служив у „Собіборі". Але якби він там і був, то в нього не було б іншого виходу, вважає захисник підсудного.

„Ми ніколи не примиримося ні з яким вироком і завжди оскаржуватимемо його. Це ненормально – вимагати такого покарання, про яке ми сьогодні почули", – сказав У. Буш, відповідаючи на запитання після судового засідання.

Оголошення вироку в справі І. Дем'янюка очікується в середині травня. На той час підсудному виповниться вже 91 рік.

Х.В-Ф

КОМЕНТАР

Американська економіка поволі одужує

Під кінець другого кварталу 2010 року американський підприємницький світ затривожився, що позитивні зрушення в економіці, котрі почалися в першому кварталі того ж року, можуть сповільнитися і навіть взагалі припинитися. Дехто з експертів пророкував, що економіку знову навістить „double dip", тобто повториться Велика рецесія, яка тривала від грудня 2007 року до червня 2009 року.

Приводом до таких песимістичних міркувань були скорочення у виробничому секторі, сповільнення замовлень на вироби довготривалого користування, побоювання, що Внутрішній валовий продукт за другий квартал 2010 року не досягне того рівня, який раніше економісти передбачали. У будівельній індустрії все ще не було ніяких ознак на краще, ціни на нерухомість в більшості штатів не переставали знижуватися. Були прогнози, що рівень безробіття от-от сягне 10 відс.

Песимістичний настрій, однак, довго не тривав. Вже у третьому й четвертому кварталах з'явилися позитивні зрушення. Економіка почала творити нові робочі місця. Тижневі звільнення з робочих місць, мірилом чого були зголошення на одержання виплат за безробіття, стабілізувалися на рівні, нижче 450 тис. (перед тим їх пересічні дані коливалася на рівні 500 тис., а то й вище).

У різних галузях діяльности понад 75 відс. великих корпорацій повідомляли, що їхні квартальні прибутки перевищили передбачення аналітиків. Це радувало інвесторів. Наприклад, показники „Dow Jones" і „S&P 500" пішли вгору, приносячи власникам акцій значні прибутки.

Прибутки корпорацій та різних фінансових фірм були наслідком підвищеної продуктивности праці та використання працівників на неповний робочий день, замість восьмигодинного. Тут і там можна було чути докори в бік великих корпорацій, чому вони „сидять" на кольосальних сумах готівки, замість її використовувати та брати до праці безробітніх людей. Але на ці нарікання ніхто не звертав уваги, як не звертає і сьогодні. Така природа американської капіталістичної системи – досягати якнайбільших прибутків за всяку ціну.

Сьогодні вже ніхто не говорить про „double dip". Американська економіка має всі ознаки повільного росту. Згідно з висновками економістів, потрібно кілька років, щоб подолати рівень безробіття, але це не буде перешкоджати економіці повільно розвиватися.

Зустрічаючись з підприємцями, Президент Барак Обама говорить про ініціятиви уряду, спрямовані на подальший ріст економічної активности і подолання безробіття. А голова Федеральної резерви Бен Бернанкі запевняє, що економіці не загрожує інфляція, і тому немає причин на зупинення 600-блн. долярової програми „QE2" (second dound of quantitative easing) метою якої є забезпечити державну скарбницю потрібною готівкою на фінансування урядових потреб.

Ця програма здійснюється шляхом закупу державних бондів, і її додатковим завданням є втримувати низьку позичкову ставку на іпотетичне кредитування, щоб сприяти будівельній індустрії та покупцям житла.

Коли приглянутися до різних показників, що були опубліковані за останні місяці минулого року та в січні цього року, то справді є багато підстав для оптимізму стосовно подальшого розвитку економіки.

Індекс, котрий відображує рівень виробництва, стоїть на висоті 60 балів (число, вище 50, говорить про збільшену активність), в подібному стані і сектор послуг. Платня робітника щомісяця збільшується на 0.3 відс., що впливає на збільшену купівельну спроможність покупця.

Покупець, в свою чергу, вже шість місяців підряд постійно збільшує закупи товарів і послуг, що їх пропонує економіка. Він вже менше боїться робити закупи в кредит – у грудні 2010 року його борг збільшився на 6 блн. дол. – в три рази більше від передбачень економістів. Закупи у кредит засвідчують, що покупець позитивно сприймає розвиток економіки.

Однак, названі показники часто подаються у „пропаґандистському" обрамленні. Тому вони часом бувають незрозумілі. Прикладом можуть послужити звідомлення про кількість створених економікою нових робочих місць праці і про рівень безробіття. Було повідомлено, що в січні цього року економіка створила ледве 36 тис. робочих місць (офіційне передбачення економістів називало цифру 140 тис.). Щодо безробіття, то передбачалося, що його рівень зросте з 9.4 відс. до 9.5 відс. Тим часом, згідно з офіційним повідомленням, він знизився до 9 відс. Отже, в цих показниках є протиріччя. Може, економісти врешті розберуться в цьому питанні й подадуть роз'яснення, на які чекає спільнота країни.

Лука Костелина

ТОЧКА ЗОРУ

Михайло Ґорбачов – на тлі незалежної України

Цей текст – своєрідна післямова до 80-річчя першого і останнього Президента СРСР...

Для мене Михайло Ґорбачов завжди є нагадуванням про те, що на Заході є надзвичайно сильний спротив справжній незалежності України. Втіленнями такого спротиву були Джордж Буш-старший, Гельмут Коль, а нині – Анґела Меркель. Певні сили на Заході завжди були і є прихильниками сильної Росії, навіть у рамках відродженого у майбутньому чогось на кшталт нового СРСР і, насамперед, за рахунок повернення України в це неоімперське утворення, що нібито мало б відіграти для Заходу ролю чинника стримування Китаю та мусульманського світу.

М. Ґорбачов був готовий зробити все для задоволення інтересів цих сил на Заході та для врятування СРСР, навіть за рахунок „розчленування" України. Вже добре відомо, як велися таємні переговори М. Ґорбачова з Г. Колем, коли не виключалося, з метою збереження „урізаного СРСР" віддати частини України – Закарпаття, Галичину, Північну Буковину – европейським сусідам... Про це, до речі, знають і колишні чеські дипломати та історики. Один з них, на час цих перемовин М. Ґорбачова і Г. Коля, жив у Мюнхені.

Я не знаю, чи був М. Ґорбачов, як каже дехто в Росії, „американським аґентом", але його дивна, якщо не сказати більше, поведінка у серпні 1991 року, під час московського путчу, викликає запитання й досі. Тоді, виглядає, М. Ґорбачов хотів руками своїх підручних розв'язати навіть маштабну громадянську війну заради збереження СРСР. Але ситуація склалася цілком інакше, ніж цього хотів „Ґорбі" і його дорадники на Заході.

В моїх неодноразових розмовах з першим Президентом України Леонідом Кравчуком, частина з яких оприлюднена, він підтверджував ненависть М. Ґорбачова до України і українських політиків, бо президент СРСР знав, що ні про яке збереження совєтської імперії без України не можна й мріяти. Я це й пишу сьогодні не заради того, щоб ще раз згадати про М. Ґорбачова та його ставлення до України, яку він так і не відвідав ні разу за 20 років її незалежности, а тому, що пляни нинішнього Кремля „розчленувати Україну" залишаються у вищій мірі актуальними.

Російська розвідка роздмухує іскру „сепаратизму" в Закарпатті та й у Галичині, плянуючи використати його на випадок „гарячої ситуації"... У Німеччині й донині не виключають перегляду кордонів на Сході Европи, зокрема у зв'язку з Придністров'ям, і завжди при цьому виринає й питання про Північну Буковину, Закарпаття... Як не сумно, але керують сьогодні Україною сили, котрі готові всіляко підігрувати таким сценаріям ліквідування України як незалежної держави.

М. Ґорбачов був вособленням кремлівських ворогів незалежности України. Його так звана „перебудова" нічим порядним не закінчилася. М. Ґорбачов справді,як пише чеський журналіст і дипломат Павел Маша, став „улюбленцем певних сил на Заході", які вдячні йому за пасивність при руйнуванні стіни холодної війни і за те, що він „нічого не зробив". ...Не провів у 1985-1991 роках справжніх демократичних реформ, що сьогодні стало чи не головною причиною відродження авторитаризму в Росії та „задкування" України від демократії.

Колись великий німецький філософ Ґеорґ Вільгельм Фрідрих Ґеґель писав про слов'ян, що вони зберуться на віче, пошумлять і вважають, що вже справа зроблена. Якщо зважити на слов'янські корені М. Ґорбачова і на те, що він, можливо, народився, як дехто не виключає, в українській родині, то він є справжнім вособленням такого підходу до справи. Пошумів у 1985-1990 роках, „посидів у Форосі в Криму" в серпні 1991 року, а події на теренах колишньої імперії розвивалися своєю чергою.

Але вже у найближчому майбутньому ситуація, яка мала місце у 1991 році, може досить своєрідно повторитися – на теренах Росії, України, Білорусі, Молдови... Та цього разу у Кремлі може бути рішучіший „реформатор", аніж „фороський в'язень" М. Ґорбачов. Цей політик має бути для нас сьогодні тим прикладом, як не треба робити політичні перебудови, не чекати пасивно, куди занесе нас хвиля політичної стихії. А його „підтанцьовування" антиукраїнським силам має бути нагадуванням Україні, що ці сили й сьогодні не зреклися пляну „змайструвати" щось нове на геополітичному просторі колишнього СРСР, й обов'язково – за рахунок незалежности Української держави, за рахунок пасивности українців.

Василь Зілгалов,
Радіо „Свобода"

Визолочують в'язничну клітку

Олександер Черевко,
„Сільські вісті"

Чи й не сенсація сталася у Києві, що про неї повідомила пресслужба Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Ніни Карпачової. Мовляв, після її особистого прийому ув'язнених у Лук'янівському слідчому ізоляторі Юрієві Луценкові дозволили перегляд „5-каналу". Отож чого йому, мовляв, і додому рватися. Тепер же все добре, бо інших скарг щодо його утримання у екс-міністра не було...

Новина швидко облетіла теле- й радіоетери. І в цьому справді дивина, адже наші нинішні засоби масової інформації жодної уваги не надали іншим темам щодо Ю. Луценка. Приміром, що його захисники вже подали скаргу до Европейського суду, що на вулицях багатьох наших міст і сіл активісти збирали підписи на його підтримку.

Зрештою, замовчувалися й інші важливі дані. Скажімо, про те, що наші олігархи торік вивели з України на свої закордонні рахунки понад 30 млрд. дол.

Щоправда, хоча й мимохідь, було згадано про візиту народних депутатів Юрія Гримчака, Андрія Павловського, Сергія Подгорного та Олега Тищенка до Генерального прокурора Віктора Пшонки. Вони, зокрема, звернулися до нього з клопотанням про звільнення з-під варти тих колишніх урядовців, щодо яких уже закінчилося слідство. Це – Ю. Луценко, Ігор Діденко, Анатолій Макаренко, Георгій Філіпчук та Євген Корнійчук. Тим паче, що саме цими днями Президент підписав зміни до Кримінального кодексу, які дозволяють вчинити такі дії. До того ж, депутати висловили готовність узяти названих бранців на поруки. В. Пшонка пообіцяв 10 днів „подумати". Тобто – начебто й не відмовив, але...

То чи варто в цій ситуації бути оптимістом? Навряд, хоча дуже хотілось би помилитися. Бо розмитнення газу на користь держа-

(Закінчення на стор. 11)

Покликання закордонної преси

Українська преса в Америці була організатором українських громад з перших днів появи українських заробітчан у Новому світі. Саме з видання „Свободи" у 1893 році о. Григорій Грушка розпочав творення найбільшої забезпеченевої організації братського типу – Українського Народного Союзу. Ще до нього о. Агапій Гончаренко друкував українські статті в своєму часописі „Аляска Геральд". У XX ст. з'явився ряд інших видань.

Високим було покликання українських газет. Перші еміґранти здебільшого не знали ні своєї національности, ні свого роду, ні свого національно-державного ідеалу. В Америці їх вважали за австрійців, поляків чи росіян. Малописьменні заробітчани з Карпат, Лемківщини й Буковини, з інших частин України часто потрапляли у тенета чужої пропаґанди, не знаючи, що тодішні різні релігійні й культурні „добродії" насправді намагалися сіяти в українській діяспорі розбрат і ворожнечу, щоб таким чином позбавити українців єдности в боротьбі за національне визволення, власну самостійну державу та вільний розвиток у ній.

Саме тоді українське друковане слово почало закликати своїх читачів до самоорганізації й самодопомоги, плекати між еміґрантами ідеї всенаціональної єдности народу, як передумови національного визволення й самостійної держави. Газети закликали дбати про культурне добро, будувати церкви, школи, народні доми, науково-освітні установи. Преса стала в українській діяспорі засобом перетворення етносу в свідому націю, вона стала друкованою зброєю в боротьбі за ідеали народу, за правду та справедливість. Водночас газети об'єднували людей, задовольняючи їхні інформативно-пізнавальні запити, формуючи здоровий світогляд та потребу спільної думки й солідарного чину. Журналісти оберігали, як тремтливий вогник, рідне українське слово, традиції і віру.

Переважно після Другої світової війни закордонна українська преса стала до активної політичної боротьби проти „імперії зла" і послідовно вела цю боротьбу аж до розпаду СРСР і проголошення незалежної України. Початки молодої держави закордонні газети оберігали як перші кроки немовляти, радіючи першим успіхам, намагаючись не зашкодити критичними зауваженнями позитивному образові України у світі. Дехто навіть висловлював сумнів, чи потрібна діяспорі своя преса, коли вже існує преса незалежної України?

Такі думки спростувала у 2007 році головний редактор видань УНСоюзу Рома Гадзевич, яка на зустрічі з українською громадою Америки виступила з доповіддю „Чи потрібна нам українська преса в Америці". Йшлося не тільки про широке інформування світу про неоімперські антиукраїнські підступи Москви, а й про викриття антиукраїнської діяльности певних політичних сил в самій Україні.

Тепер таке покликання закордонних українських газет стало особливо актуальним. У самій Україні преса зазнає усе більшого утиску. Періодики, які належать до конкретних осіб і угруповань, стали засобом внутрішньої боротьби і не служать народові. Саме незалежна закордонна преса здатна сказати громадянам України і світові правду про те, що діється в Україні. І закордонні газети роблять це одностайно і послідовно. Численні листи з України свідчать, що читачі „Свободи" підтримують її позицію і поширюють її публікації в містах і селах. Українці ж за кордоном повинні активніше співпрацювати з своєю пресою, підтримувати її морально та матеріяльно, бо така підтримка стала справою порятунку української нації, порятунку української держави.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

КВІТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Не забули перекладача Біблії

2 (15) квітня 1918 року в Києві помер, без догляду, у так званому „шпиталі для одиноких людей" самітній 80-літній чоловік, який раніше жив майже у злиднях у маленькій квартирі на Пушкінській вулиці.

Це був письменник Іван Левицький, який підписував свої твори як Іван Нечуй. Поховано старого на Байковому кладовищі. Погребники не знали, що везуть на цвинтар не тільки талановитого письменника, а й перекладача українською мовою Святого Письма – Біблії.

Випускник Київської духовної академії з ступенем маґістра богословія І. Нечуй-Левицький перекладав Біблію наприкінці 1890-их років. Тоді ж над перекладом Святого Письма працювали Пантелеймон Куліш та Іван Пулюй.

1904 року Британське біблійне товариство видало „Біблію" в перекладі П. Куліша, І. Нечуя-Левицького та І. Пулюя. Коли переклад українською мовою вийшов у світ, в листі до І. Пулюя І. Нечуй сповіщав, що сумнівається, чи пропустить цензура цей переклад в Росію, бо книги духовного змісту перевірялися духовною цензурою, більш консервативною від світської.

Свій гонорар за переклад Біблії І. Нечуй-Левицький передав на виплату стипендій бідним студентам і звертався з пропозицією, щоб так вчинила й дружина П. Куліша – Ганна Барвінок, яка одержала набагато більше грошей за частину Біблії, перекладену свого часу П. Кулішем.

І. Нечуй-Левицький народився в містечку Стеблів колишнього Канівського повіту на Київщині 25 листопада 1838 року. Після духовної академії він відмовився від кар'єри священика, учителював у Полтавській семінарії, потім – у різних гімназіях Седлеця. Перші літературні твори – повість „Дві московки" та оповідання „Рибалка Панас Круть" він підписав „І. Нечуй".

У 1885 році І. Нечуй-Левицький вийшов на вчительську пенсію, переїхав до Києва і повністю віддався літературній праці.

Рідний Стеблів багато дав письменникові для опису селянського життя. Містечко мало також багату історію. Після Прутського миру 1711 року Стеблів був подарований польському гетьманові князеві Йосифові Яблоновському, син якого Микола був непересічною особистістю.

Відрікшись від польської національности, він розмовляв виключно українською мовою, одягався за селянським звичаєм, чумакував разом з чумаками, сам продавав увесь крам на ярмарку, а під час весняно-польових робіт, нарівні з селянами, обробляв землю, за що стеблівці його дуже поважали.

Після смерті М. Яблоновського, у 1795 році, маєтності перейшли у спадок найближчим родичам, згодом Германові Головинському, який теж був освіченим, мав багату книгозбірню. У нього гостював Адам Міцкевич. Після розгрому польських повстань Стеблевим заволоділи росіяни.

В роки навчання в духовній семінарії І. Нечуй-Левицький у полеміках із студентами виробляв свої стійкі національні погляди на розвиток української нації та культури. Валуєвський циркуляр 1863 року забороняв друкування книжок українською мовою, тому письменник друкував свої твори у львівському журналі „Правда". Вчителюючи у Кишиневі, І. Нечуй-Левицький пропаґував українську літературу і потрапив під таємний нагляд жандармерії.

На початку XX ст. письменник звернувся до малих форм прози, писав здебільшого статті і нариси, зокрема статті „Сорок п'яті роковини смерти Тараса Шевченка" та „Українська поезія".

Ще в Кишиневі він написав працю „Про непотрібність великоруської літератури для України та Слов'янщини", у якій докоряв інтеліґенції, яка російською літературою підмінила власну. У статті „Українство на літературних позвах з Московщиною" він з ще більшою гостротою висловив протест проти гноблення українського народу царизмом.

І. Нечуй-Левицький увійшов в історію української літератури як видатний майстер художньої прози. Він показував тяжке життя українського народу, докладніше розробляв характери, повніше висвітлював соціяльний побут.

Естетичні погляди І.Нечуя-Левицького, окрім творів красного письменства, формувалися під відчутним впливом народної творчости. І. Нечуй-Левицький проголошував „реальність, народність та національність", орієнтувався на осмислення високих життєвих ідеалів і краси життя, виступав проти натуралізму, вимагав не копіювати, а узагальнювати явища життя, надихати їх художньою правдою.

„Українська жизнь, — писав І. Нечуй-Левицький, — то непочатий рудник, що лежить десь під землею, хоч за його вже брались і такі високі таланти, як Шевченко; то безконечний матеріял, що тільки ще жде робітників, цілих шкіл робітників на літературному полі".

Більшовицька влада завдала великої шкоди рідному селу І. Нечуя-Левицького. Коли я вперше приїхав до Стеблева, то був здивований двома самітніми могилами письменникових діда Стефана й батька Семена на високому березі Росі. Не відразу збагнув, що вони були поховані біля церкви, від якої не залишилося й сліду. Не було й будинку власників села, яким могли б тепер скористатися його мешканці.

Природну течію ріки у 1952 році зіпсувала бетонна гребля. Скелі над Россю вибухівкою рвали на камінь. Над рікою стояв фліґель, у якому 1824 року побував А. Міцкевич. Звісно, будівля теж була у занедбаному стані.

Тільки 27 листопада 1960 року в селі було відкрито літературно-меморіяльний музей І. Нечуя-Левицького, у п'яти кімнатах якого зібрано рукописи, книги, картини, фотографії, що розповідають про життя та творчість клясика української реалістичної прози. І це добре.

Усе ж в селі відроджено пам'ять про письменника-клясика, перекладача Біблії.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

За українську мову в американському університеті

У лютому відбулася зустріч представників Пітсбурґського університету з українською громадою міста, на якій стало відомо, що викладання української мови в університеті перебуває під загрозою і може бути припинене.

Понад 35 років Катерина Довбенко викладала українську мову у Пітсбурґському університеті на добровільній основі, не отримуючи за свою працю жодної платні. На жаль, відхід К. Довбенко на пенсію та нещодавня поправка, внесена до закону про працю та трудові взаємини у Пенсильванії, абсолютно змінили ситуацію.

На даний момент продовження курсів з української мови у Пітсбурзі залежить виключно від фінансової підтримки приватних осіб та меценатів, а також від можливости утворити фонд сумою 250 тис. дол. і таким чином ґарантувати втримання посади викладача української мови у майбутньому.

Місцева українська громада звертається до активістів українських громад з цілого світу з проханням допомогти створити фонд, необхідний для продовження викладання української мови. Адже те, що відбувається у Пітсбурґському університеті, є важливим для нас усіх. Йдеться про українську мову в одному з 18 університетів у Сполучених Штатах Америки, де ще пропонується українська мова на постійній основі – кожного семестру, кожного навчального року.

Піттсбурґський університет є міжнародно визнаним закладом, відомим дослідницьким і науковим центром, що має тісні зв'язки з Україною через свої економічний, юридичний, музичний факультети і відділи. Україну вже не сприймають, як аномальне явище. Теперішні студенти беруть участь в програмах обміну ще у школі і мають чітке уявлення про українську культуру, історію та політику ще до того, як переступити поріг університету. Виклади української мови в університеті дає змогу професорам продовжувати розвивати програми, пов'язані з Україною, підтримувати науковий дослідження на українські теми і створювати та пропонувати стипендії на основі та для вивчення української мови.

Багато українських громадських організацій активно виступили на підтримку української мови в університеті – у відповідь на звернення „Рідної Школи" Пітсбурґу про пожертви. Також лист з проханням невідкладної підтримки, підписаний Романом Кишакевичем, Николасом Котовим, Наталією Ді Доменіко та Адріяною Гельбіґ, блискавично облетів інтернет.

Уже на початковому етапі, за перші три тижні кампанії, було зібрано понад 15 тис. дол. у вигляді пожертв від приватних осіб та кредитних спілок, що дасть можливість повністю забезпечити фінансування програми з української мови на 2011-2012 навчальний рік. Оскільки пожертви продовжують надходити щодня, повний список меценатів буде подано на www.pghukrainians.org. Фундація Марії Гулай Лайон зробила шедрий внесок у 10 тис. дол.

Катерина Сандлер і Сергій Заяць – президент і віце-президент Української студентської організації при Пітсбурґському університеті. *Фото: Крис Мурдин*

Масовий відгук українців перевершив усі сподівання, і тепер, коли Пітсбурґський університет перебуває в центрі загальної уваги, громада у співпраці з університетом плянує ряд заходів, які б допомогли зацікавити більшу кількість студентів українською мовою і зробити помітнішою діяльність Української студентської організації.

Протягом наступних тижнів та місяців ми інформуватимемо всеамериканську українську громаду про подальші надходження пожертв, а також про забезпечення нашої присутности на теренах університету. Уже зараз плянується урочисте вшанування самовідданої 35-річної праці К. Довбенко. Крім того, буде запрошено професорів з різних шкіл читати лекції на різноманітні українські теми, відбудуться також Український фестиваль, благодійний концерт та перегляди українських кінофільмів.

Усі пожертви „Рідна Школа" Пітсбурґу приймає на спеціяльно створений рахунок при Пітсбурґській Кредитовій Спілці „Самопоміч".

Пожертви використовуватимуться у двох напрямках: фінансування поточних витрат, а також майбутнє забезпечення постійної посади викладача української мови, у формі вищезгаданого фонду.

Усі пожертви будуть відраховані з ваших податків, як це і вимагається за законом.

Надсилайте свої чеки на ім'я „Рідної Школи" (Ridna Shkola of Pittsburgh, Inc.), не забудьте вказати „Для Програми з української мови" („Ukrainian Language Program").

Просимо надсилати ваші пожертви на адресу: Mr. Yaroslaw Hodowanec, Manager, Ukrainian Selfreliance of Western Pennsylvania Federal Credit Union, ATTN: Ridna Shkola Ukrainian Language Program at Pitt, 95 South Seventh St., Pittsburgh, PA 15203

У всіх питання фінансової підтримки просимо звертатися до д-ра Адріяни Гельбіґ: anh59@pitt.edu, тел: (412) 624-4193.

Ми шукаємо добровольців, які б допомагали нам знаходити спонзорів у США та Канаді.

Д-р **Адріяна Гельбіґ**,
професор музики,
Наталія ДіДоменіко,
викладач української мови
у Пітсбурґському університеті,
д-р **Роман Кишакевич**
і **Николас Котов**
– директори „Рідної Школи"
Пітсбурґ, Пенсильванія

AHRU виповнилося 30 років

30 років тому мала група активістів зійшлася разом, щоб заснувати організацію, завданням якої було боронити в'язнів сумління в Україні. Новостворена група прийняла назву „Американці в обороні людських прав в Україні" („Americans for Human Rights in Ukraine"– AHRU). Їхньою метою була привернути увагу американців до незавидної долі українців, які каралися під чоботом совєтської Москви.

Тоді оборона прав людини була дуже на часі, бо міжнародна суспільність і єврейське середовище винесли проблеми переслідування і еміґрації совєтських євреїв на поверхню, а Президент Джімі Картер гостро поставив справу оборони людських прав і навіть заборонив американським спортовцям їхати на московську Олімпіяду в 1980 році.

Таке становище тривало до 1985 року, коли було підписано угоди 36-ма державами, в яких СРСР обіцяв припинити переслідування людей, які домагалися дотримання прав людини (ця угода називається „третій кошик").

Коли Україна стала незалежною в 1991 році, були пропозиції припинити діяльність AHRU, „бо вже все буде добре в Україні".

Провідники AHRU зрозуміли, що відносно мала група активістів, без фондів, без підтримки громад, без знання ситуації в Україні, не матиме впливу на справи і не зможе ефективно боротися проти навали з Півночі.

Наші уявлення про Україну були забарвлені серпанком романтики і розповідями гостей з України, які говорили: „Нічого не робіть, тільки давайте гроші". Ми тоді не знали, до якої міри ментальність людей в Україні була зруйнована жорстоким режимом, який панував 75 років.

Усе ж усі роки AHRU провадила наступні проєкти: оборона політв'язнів, створення Комісії дослідів великого Голоду 1932-1933 років в Україні в Конґресі США, оборона Івана Дем'янюка, співпраця з „Зеленим світом" в Україні щодо інформування світу про небезпеку випромінювання з Чорнобильського реактора на людей і природу, співпраця з Міжнародною амнестією у писанні оборонних листів для в'язнів сумління на цілий світ, масове листування з членами Конґресу США і урядовцями.

В додатку проводилася збірка фондів на будову жіночих монастирів Пресвятої Родини в Гошеві і Моршині, на провадження Дитячої поліклініки ч.5 у Львові, на фундування підставового капіталу організації „Сейбр-світло" в Україні для розповсюдження книг до наукових закладів і бібліотек України.

Для здійснення цих проєктів потрібно було збирати гроші. Цікаво зазначити, що жертводавці давали значно більше грошей на оборону І. Дем'янюка, ніж на видавництво книжок.

AHRU продовжує діяльність і розсилає листи до різних країн світу на захист в'язнів сумління на заклик і інтервенцію Міжнародної амнестії. Одним з останніх проєктів стало поширення в Україні книги про призвідців Голодомору 1932-1933 років.

Багато членів управи AHRU відійшло у вічність, але ті, що залишилися, продовжують оборону прав людини.

Божена Ольшанівська,
президент AHRU,
Нюарк, Ню-Джерзі

Шевченківські свята відбулися в Америці і Україні

БАЛТИМОР, Мериланд

Балтиморсько-Вашінґтонський осередок Всеамериканської громадської організації „Нова Українська Хвиля“ 13 березня у Балтиморі, в залі Української греко-католицької церкви св. Михайла організував Шевченківські читання. Так приємно було бачити разом стільки українців!

Спочатку усі гості разом із парохом церкви о. Василем Сівінським помолилися за японців, яких спіткало страшне лихо. Далі слово передали членові Координаційної ради організації „Нова Українська Хвиля“ Христині Горбачевській, яка нагадала про ролю Тараса Шевченка в українській історії.

Радник Посольства України у США Василь Зварич привітав громаду з святом і зачитав звернення Посла Олександра Моцика. Від посадника Балтимору Стефані Ровліндз-Блейк виступила з привітанням її представник Анна Вайт. На цьому офіційна частина завершилася і почалося дійство.

Режисером, ведучою і надхненницею свята була Люба Семущак, яка встигала не тільки оголошувати точки концерту, співати в хорі та дуетом з Вірою МакФітерс, але й підтримувати усіх учасників, особливо наймолодших, адже для деяких малят це був перший публічний виступ.

У програмі були задіяні професіонали та аматори, дорослі та малі, але усе виглядало цілісно та орґанічно. Діти деклямували напам'ять вірші та співали пісні на слова Т. Шевченка. Підлітки з Спілки Української Молоді під орудою голови Балтиморського осередку Нусі Керди підготували вступне слово до кожного виступу хору. Звучали композиції на вірші Кобзаря. Василь Столяр грав на бандурі, його змінило тріо мандоліністів – Карина, Христина та Андрій Гудими.

Під час Шевченкового свята у Балтиморі, Мериленд.
Фото: Андрій Портянко

В залі Української греко-католицької церкви св. Михайла.

Хор співав під орудою дириґента Назара Калівошка. Кожна пісня, виконана цим колективом однодумців, зачіпала найпотаємніші струни душі, і від надміру почуттів на очі наверталися сльози.

Завдяки старанням Л. Семущак та Н. Калівошка, українська громада мала справжнє свято Кобзаря.

Наталія Ясіновська

Про чиновницьку метушню довкола Тараса Шевченка

Володимир Поліщук

У недавно виданому збірнику „Шевченкознавчих студій“ видатного вченого-літературознавця, академіка Сергія Єфремова вміщено близько 20 публікацій про відзначення роковин Тараса Шевченка в 1900-1917 роках. Ці статті гостро перегукуються з нашим часом, з справою пошанування Т. Шевченка і в день його народження, і в день його смерти. Цим річницям присвячено також праці Василя Доманицького, близького земляка Т. Шевченка, який, як і С. Єфремов, народився у колишньому Звенигородському повіті і став першим шевченкознавцем-текстологом і впорядником першого науково зформованого „Кобзаря“.

28 лютого 1907 року В. Доманицький у статті „Наші обов'язки до пам'яті великого поета“ (газета „Рада“) написав: „Культурність нації в значній мірі виявляється в тому, як шанує нація своїх найкращих синів, апостолів правди і науки, діячів національного відродження. Коли прикласти цю міру до нас, то невелика честь і похвала нам випадє“.

За 10 літ після сказаного В. Доманицьким С. Єфремов узагальнив, що „річниця смерти Шевченка є щорічним підбиттям підсумків національної роботи, культурним святом, яке дає привід оглянутись на пройдений шлях, підрахувати досягнуті результати і поділитись надіями щодо майбутнього. Ряд „роковин“, починаючи з року, що настав за роком смерти поета, являє собою ніби ряд етапів, пройдених українським рухом, і їх крива, можливо, послужить у свій час цікавою історією українського відродження“.

Хіба не показові фактичні заборони за комуністичних часів відзначення дня перепоховання Т. Шевченка на Чернечій горі? А церковно-конфесійні заборони й міліцейське побоїще у травні 1991 року? На іншому смисловому полюсі – щорічні велелюдні маніфестації 10 березня і 22 травня в роки незалежности, організація яких щодалі більше навіває тривогу, сум, обурення.

„26 лютого, день смерти Шевченка (за старим стилем), – пише в іншій статті С. Єфремов, – з давнього часу був великим днем для нас, символом нашого національного відродження. В сей день прихильні до народу українці згадували першого великого борця за права народні „незлим, тихим, словом“, знаходячи в цьому національному святі і віру в живу силу ідей поетових, і надію на кращу будущину серед тяжких обставин сучасного життя“.

Привертають увагу й ті рядки зі статті С. Єфремова „Ножі в Шевченковій могилі“ (1908), в яких повідано про зародження традицій „великих роковин“: „Надзвичайний і бучний похорон Шевченка, оті торжественні проводи його спершу з Петербурґа в Україну, а далі з Києва до Канева, де на Чернечій горі наш Кобзар знайшов затишний куточок вічного спочинку, викликали свого часу, як відомо, велике зворушення в народі. Навіть саму могилу зроблено святим місцем, і прості люди розібрали з неї землю на ліки від усякої слабости“. Але ще більша мотивація уваги до роковин Т. Шевченка в історії та, що дедалі глибше „вияснється велика вага Шевченка в історії людства, його безмірна заслуга перед цим світом: він став одним із проводирів до кращих днів великого народу, що потроху оживає і певне, ще скаже своє слово, покладе свою „лепту“ в скарбницю загальнолюдської культури“.

Навдивовиж актуальними, певно, універсальними є й інші науки Шевченкових роковин, хоч мають вони вже понад вікову історію. Їх змістова площина – і моральна, й організаційна. У статті „Шевченкові дні та „безперервні танці“ (1908) С. Єфремов пише ніби і про наш час: „Роковини… зробились тепер явними маніфестаціями національного життя нашого, в яких бере участь сила народу. І разом з тим вони втратили багато на щирості й безпосередности. На прилюдних, часто пишно улаштованих вечірках та концертах нема вже того побожного відношення до пам'яті Шевченка, зате багато єсть такого, чого не хотілось би на цьому світі бачити. Та це й не дивно: беруть у святі участь не тільки такі люди, що для них Шевченко служить національним прапором, а й такі, що холодно й байдуже ставляться і до самого поета, і до тих ідей, що зв'язані міцно з його іменем… Звідси й повстають такі випадки, які глибоко обурюють людей з побожними почуваннями до Шевченка“.

Чи треба щось тут витлумачувати? Приклади кожен добере сам, на Тарасовій горі пробуваючи й переглядаючи експозиції музею, з яких майже вихолощено національний дух.

Я майже щороку брав участь у відзначенні роковин Т. Шевченка в тих чи інших „варіяціях“, і в селі, і в місті. У Черкасах – то вже понад чверть віку. Зовсім не маю ностальгії за комуністичною порою, та під враженнями стійкої тенденції на очевидне змістове і формальне виродження шевченківських пошанівних заходів (і це в Черкасах, столиці Шевченкового краю) в незалежницькі роки, на вихолощення з них щирости, природности, самого Шевченкового духу й духу його поезії, мушу визнати, що „тоді“ було все значно відповідальніше, організованіше, піднесеніше – звісно, в контексті панівної ідеології. А в роки державности, за якимось страшним парадоксом, спостерігається деґрадація. Незалежно від того, яка (чия) була влада. Мені, щирому прихильникові ідеалів Помаранчевої революції (але не осіб, які скомпрометували чи зра-

(Закінчення на стор. 9)

Про автора:
д-р Володимир Поліщук – професор, завідувач катедри української літератури і компаративістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

Шевченківські свята відбулися в Америці і Україні

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

Українська громада вшанувала Тараса Шевченка 13 березня в прицерковній залі Храму Входу Пресвятої Богородиці. З’єднаний хор під керівництвом Люби Інґрам відкрив свято „Заповітом“ та виконав „Думи мої, думи мої“ на слова Т. Шевченка. Опісля голова Громадського комітету Галина Ліснича привітала присутніх та розповіла про важливість творів Т. Шевченка у розбудженні українського народу.

Поему „До мертвих і живих і ненароджених“ виконали в цілості Оля Гронь та Тарас Роман. Вони з почуттям передали слова великого пророка України, де він перестерігав свій народ не шукати правди у сусідів, а лише у себе вдома, бо „в своїй хаті, своя правда, і сила і воля“. Перед читанням поеми Рома Стецьків-Лонґ виконала на бандурі „Садок вишневий коло хати“, а після деклямації виконала в’язанку українських мелодій на бандурі.

В другій частині програми присутні побачили відеомонтаж „Поклін Т. Шевченкові“ режисера Віктора Лісничого, в якому на тлі картин Т. Шевченка чути було уривки його поезій у виконанні Г. Лісничої та Петра Тимченка. Живий образ української родини, яку часто описував Т. Шевченко, зобразили Клара та Володимир Шпічки у повній українській ноші на тлі української хати під стріхою.

Ведуча Віра Боднарук подякувала всім виконавцям програми. На закінчення присутні виконали „Реве та стогне Дніпр широкий“. Вони також оглянули твори Т. Шевченка в малярстві та поезії на виставці, яку підготовили Рома Ґуран та Оксана Лев. Художник Микола Дяченко виставив свої картини, які були надхнені творами Т. Шевченка.

Віра Боднарук

Рома Стецьків-Лонґ виконує українські мелодії.

Виступає об’єднаний хор Норт-Порту, Фльорида.

На сцені – Клара і Володимир Шпічки.

Про чиновницьку...

(Закінчення зі стор. 8)

дили ті ідеали), дуже прикро визнавати, що виродження в „помаранчеві“ роки тільки прискорились. Скрізь. У тому числі й на найвищій нашій вершині – Тарасовій горі.

Подивімось і подумаймо, кого ми вшановуємо там? Кому приділяється найбільша увага? Т. Шевченкові? Та ні, перш за все найвищому чиновникові (або кільком) з столиці. Всезагальна єрархічна чиновницька метушня: Де і як зустріти? Кого й куди вишикувати? Що, де, кому сказати? Бо ж якщо десь у часі й просторі „прокол“, то чекай „генерального мордобития“ (читай „Сон“ Т. Шевченка). А Т. Шевченко в цій метушні чекає й почекає, як і звідусіль зібрані, звезені люди. Незважаючи на погоду. Певно, Т. Шевченко має бути щасливий від того, що високоповажний ім’ярек прийшов на його день народження чи на його могилу.

От і цього 10 березня, у 150-ий день пам’яті поета Ганна Герман на Тарасовій горі сказала, що Т. Шевченко „радий“ і „щасливий“, оглядаючи з високости Дніпро, Канів і всю Україну. Певно, він „радів“ від російськомовної Панахиди на його могилі, від майже цілковитої відсутности засобів масової інформації, від того, що в цей день на його могилі не пролунав його вірш, чи від тої „концертної програми“ біля могили, далеко не завжди адекватної місцю й події…

І ще про одне з тієї ж морально-етичної площини. Коли ми всі гнівно обурювались зі всієї брутальної „бузинятини“ щодо Шевченка, то певно, і не знали, що „відкриття“ новоявленого київського „шевченкознавця“ давно пропахли нафталінним духом і одержали цілком адекватні оцінки того ж С. Єфремова понад 100 років тому. Оцінки ці мають глибокий, історично універсальний зміст. „Раз у раз, – пише вчений, – коло кожної великої людини ворушиться безліч всякої дрібноти, чіпляючись за голосне наймення, щоб разом, хоч контрабандою, прослизнути до „храму слави“. Та опріч цієї нешкідливої, хоч і вельми часом неприємної дрібноти, плазує тут чимало й простого людського гаду, що вже не про славу думає, а тільки використовує велике наймення для своєї нікчемної користи…“.

Більше того, у статті „Нечуваний ювілей“ С. Єфремов ще конкретніше пише про хулителів Т. Шевченка: „І от брудні люди, не розуміючи своєї справжньої в ювілейному поїзді ролі, з усієї сили клопочуться… Нема тієї дурниці, якої цими днями (ідеться про 1914-ий рік) не вилили б вони на Шевченка. Розпусник, „кощунник“, п’яниця, безграмотний, вигаданий і підроблений і т. ін., і т. ін. – такі епітети сиплються на голову людини, що винна тільки в тім, що 100 літ тому народилась. Чернеча нетерпимість, політичне фарисейство йде поруч з безпросвітним тупоумством – і щодень викидають гуртом хулу на людину, якої нігтя не варті всі оті найпатріотичнішими чеснотами приоздоблені людці. …Забуття – така доля оцього людського сміття…“.

У таких характеристиках настільки все зрозуміло й очевидно, що й коментувати не варто. Тим паче, що сам С. Єфремов у тій же „ювілейній“ статті зазначив: „…І я скажу, що тріюмф Шевченка був би неповний, коли б за його тріюмфальним шануванням не бігла оця дика зграя брудних, придуркуватих та гунявих людей, що своїм огидним виглядом та безглуздим белькотінням тільки підносять ту повсюдну пошану, якою без начальницького наказу окрило ім’я геніяльного Кобзаря українського“.

Шевченкові роковини відзначали по-різному, залежно від суспільної атмосфери. Були й такі, про які С. Єфремов пише – „німі ювілеї“. То були переважно заборонені владою ювілеї. Нині про заборони не йдеться, а от про „німоту“, принаймні відносну, задуматися слід. Якщо за великим рахунком оцінювати цьогорічну „присутність“ ювілейної шевченківської тематики в інформаційному просторі України, слова „німий ювілей“ не здадуться надто применшувальними. Спонукає до „німого ювілею“ і практична бездіяльність у межах держави ювілейного шевченківського оргкомітету, фактична відсутність чіткого, прагматичного комплексу ювілейних заходів, зокрема до 200-ліття з дня народження Т. Шевченка, яке майже незабаром.

10 березня, якраз у 150-літній день пам’яті Шевченка, національне радіо, починаючи мовлення, навіть не згадало, що той день – особливий, день пам’яті українського Генія. Зате одразу після короткого викладу новин „врізали“ веселих, динамічних пісень… Та й пізніше того дня радіо- й телепростір України були явно не переобтяжені шевченківською тематикою й Шевченковим словом. У цьому я бачу стійку (глуху, мертвотну) тенденцію на замовчування, на відчуження Т. Шевченка і його слова від народу.

Що робити? Трохи підкориґувавши в часі слова В. Доманицького, зазначу: „Усе громадянство загалом повинне доложити рук до того, щоб належно провести великі ювілеї Шевченка, щоб тяжким соромом не впали на нас слова поетові, що вихопилися з болем із намученого його серця:

Для кого я пишу, для чого,
За що я Вкраїну люблю,
Чи варт вона огня святого?

І ще з С. Єфремова: „Минають роки, десятиліття, одходять покоління за поколіннями, а Великі Роковини смерти людини, геніяльного поета і невіджалуваного страстотерпця – все так же хвилюють серця людей, все так же притягують до себе увагу всього кращого за наших часів… Великі Роковини – це наше свято життя українського народу. Тим-то й притягає воно до себе все живе в Україні, тим-то ні смерть, ні інша темнота не мають сили над ним… Великі Роковини – символ нашого відродження, життя і майбутности“.

З такими словами важко не погодитись. Але так само важко заперечити й інше: псевдоукраїнська, відверто антиукраїнська влада щодалі цинічніше й очевидніше девальвує ті символи Великих Роковин, вихолощує з них живий дух і живе слово Т. Шевченка. І не тільки Т. Шевченка. Бо такими ж очевидними символами українства є й Іван Франко, чий 150-літній ювілей минув без належної державної уваги, і Леся Українка, чиє 140-річчя та ж таки влада помітила хіба „краєм ока“ на державному рівні. А 140-річчя унікального Агатанґела Кримського, а 170-літні ювілеї Івана Нечуя й Михайла Старицького? Зате погляньмо, як на загальнонаціональних телеканалах віншують чужих і своїх „зірок сучасности“, що їх раз-по-раз запрошують в Україну. От і справжня шкала цінностей влади в Україні. От і дуже болючі уроки Великих Роковин, які слід глибоко усвідомити всім нам, українцям, і діяльно взятися за ґрунтовне виправлення ситуації, взятися всією свідомою громадою.

58-ма пластова новацька костюмівка „Цирк"

Учасники цьогорічної пластової костюмівки. *Фото: Лариса Щебіняк*

НЮ-ЙОРК. — Костюмівка для пластового новацтва і дітей відбулася 27 лютого в залі парафіяльної школи св. Юра в Ню-Йорку. Фабула була цікава: старенький власник мусить свій цирк продати, бо вже не має сил ним займатись. Два купці-шахраї хочуть його обдурити, але приходить елеґантна пані і каже, що вона, будучи ще малою дівчинкою, дуже любила цей цирк і тепер хоче його купити та продовжувати його виступи для втіхи дітей. Всі цією розв'язкою дуже втішилися, танцюють і веселяться – песики, силачі, акробати, леви, линвоходи, паяци й коні.

Для цієї казки використано дуже гарні декорації і строї, запроєктовані і виконані вже кілька років тому Олею Стасюк (а тепер відреставровані пластовим курінем „Верховинки").

Режисером була Стефа Назаркевич, казку читав Іван Макар, циркмайстр – Остап Гладун, покупці – юначки Оксана Крамарчук і Муся О'Конел, жінкою-купцем була Адя Ганкевич, поліцаєм – станична Таля Даниш. Виступи поодиноких груп – роїв з танцями підготовили їхні братчики й сестрички – Христя Ґорська-Макар, Олег та Іван Андрійовичі, Віталій Максимець, Лариса Кунинська, Світлана і Гануся Грабовські, Максим і Адя Маґуни та гніздові – Діяна Шмериковська і Роман Юзенів. Про музичний супровід подбав Юра Пилип. Старші пластунки-„Верховинки" особливо напрацювались впродовж кількох днів, приготовляючи все потрібне для костюмівки.

Зроблено спільну знимку, а після казки-вистави всі перейшли до сусідньої залі, де Ланка батьків під проводом Марти Гапій і Адріяни Малон мала приготовлену перекуску, а юначки – різні ігри. Енерґійна станична Т. Даниш захопила дітей грою „Музичне крісло".

На кінець – була розіграа нагород – льотереї. Місцеві установи та підприємці обдарували пластунів багатьма гарними нагородами (дарункові сертифікати, членство в Українському Музею та інше). Особливо станиця вдячна Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" за грошеву допомогу.

Пластові виховники та батьки пластової молоді вклали багато праці у підготування цієї імпрези, 58-ої з черги, а започаткованої колись давно у 1952 році сеньйоркою Евстахією Гойдиш. На жаль, Подруга Стаха, як її називали пластуни, відійшла 1 березня на „Вічну Ватру" незадовго після цієї костюмівки, яку переводили її колишні новаки й новачки. Вічна їй Пам'ять!

Олександра Юзенів

В Ню-Йорку вшанували героїнь-українок

НЮ-ЙОРК. – За довголітньою традицією, наприкінці зими 1-ий відділ Об'єднання Жінок Організації Чотирьох Свобід України ім. Уляни Целевич в Ню-Йорку разом з Ню-йоркською округою Союзу Українок Америки вшановують пам'ять українських Героїнь, що віддали своє життя або посвятили його боротьбі за постання Української держави, за свободу і незалежність українського народу.

Якраз на цей рік припадає 25 років з дня смерти незламної українки Катерини Зарицької. Вона померла не так давно, по-суті, є нашою сучасницею. Проте широкому загалові про неї відомо не так багато, тому цьогорічне свято Героїнь було вирішено провести в її пам'ять.

Щоб відзначити ювілей цієї новітньої української Героїні, 22 лютого в домі Українських Державницьких організацій зійшлися численні гості. Відзначення відкрила новообрана голова 1-го відділу ОЖ ОЧСУ Наталка Качурак. Вона привітала всіх присутніх і зокрема почесну Голову ОЖ ОЧСУ Марію Лозинську і довголітню голову СУА Ірину Куровицьку.

Головною доповідачкою свята була член Національної Спілки письменників України, ред. Любов Дмитришин-Часто. У свої розповіді зрозумілими кожному словами зуміла донести до сердець присутніх трагізм, а водночас і велич української героїні. Виступ усім дуже сподобався. Присутні довідалися про багато деталей з життя К. Зарицької, що були представлені у взаємозв'язку з іншими тогочасними подіями.

Опісля виступила Катерина Гаврилюк, яка розповіла віршпривітання нашим Героїням, а Люба Витвицька продеклямувала поезію Божени Коваленко „Жінкам України".

Маленька Ксеня Качурак заспівала пісеньку „Через поле України ішла Божа Мати".

З довшою програмою виступило тріо — подружжя Легких і Христинка Махно. В їхньому майстерному виконанні прозвучали пісні „Дівчата-повстанки", „Летіла зозуля", „Присудили мені".

Заступник редактора журналу СУА „Наше життя" Ліда Слиж презентувала присутнім книжку „Українки в історії: нові сторінки", присвячену вірним донькам України.

Це вже друга подібна книжка. А перша, під назвою „Українки в історії", видана в Києві в 2004 році і перевидана в 2006-му, мала колосальний успіх. В ній описані в основному українки — історичні постаті, а нова книжка, що побачила світ в 2010 році, є справжнім подарунком для всього світового українства.

До книжки увійшли біографії видатних українок XX ст. А саме на це століття на Україну випало багато різних випробувань. Зокрема в цьому виданні є спеціяльний розділ „Українські жінки в лавах ОУН і УПА". Також згадується багатьох жінок української діяспори, зокрема наших сучасниць, які живуть тут, поруч з нами в Америці. Це – філолог і визначна громадська діячка Наталія Пазуняк, письменниця і літературознавець Марта Тарнавська, професор Анета Улицька, меценатка Галина Воскобійник, поетеса і скульптор Міртала Пилипенко. Ці жінки поширюють у світі серед чужинців добре ім'я України.

Видавцями цієї книжки є професор університету ім. Тараса Шевченка Валентина Борисенко, а фундатором і меценатом — Наталія Даниленко, яка живе неподалік Філядельфії. Л. Слиж висловила подяку і вдячність усім цим жінкам, що дали змогу дізнатися всьому світові про імена визначних українок.

Голова Ню-йоркської Округи СУА Галина Романишин, котра належить до родини, члени якої за участь чи співпрацю з ОУН і УПА були репресовані совєтською владою, на прикладі своєї сім'ї розповіла про страшні роки репресій совєтської влади супроти українських патріотів та про взаємодопомогу простих людей, котрим загрожувало ув'язнення та депортації.

Свято завершено відспіванням національного гимну. При каві і солодкому гості ще довго гомоніли в залі, ділячись враженнями від вечора та обговорюючи найновіші вістки і пляни на майбутнє.

Степан Слуцький

З головною доповіддю виступила Любов Дмитришин-Часто.

Голова Ню-Йоркської Округи Союзу Українок Америки Галина Романишин.

Співає Христинка Махно
Фото: Степан Слуцький

Визолочують...

(Закінчення зі стор. 5)

ви за міжнародною угодою тепер стало злочином. Як і повернення державі Чорноморського шельфу, тим паче колишнє вшанування на державному рівні працівників міліції. Люди, які це зробили, тепер мають „сидіти". За це їм навіть готові визолотити клітку (читай – включити в камері „5-канал").

А от молодший син Президента, як з'ясував Сергій Лещенко з „Української правди", нині користується тим автомобілем, що на ньому, перебуваючи при владі, їздив Віктор Ющенко. Сам син стверджує, що орендує машину в гаражі Державного управління справами. Хоча в самому управлінні про ту оренду чомусь нічого не чули.

Такі ось два полюси нинішніх реалій. В одному випадку – відсутність особистої вигоди для себе, а в іншому – особиста економія навіть на таких дрібницях.

І це ще не все. Визолочують клітку і для Юлії Тимошенко. Її вже раз не пустили в Брюсель і, попри всі дипломатичні й не дуже заяви з різних столиць Евросоюзу, навряд чи випустять на чергове її прохання.

І все це заради того, щоб залякати будь-яку опозицію в Україні. Особливо в час, коли, як стверджують соціологи, опоненти влади почали набирати вагу, а партія влади несе дедалі відчутніші втрати в оцінках.

Тому варто було б таки прислухатися до слів редактора одного з найвпливовіших в Україні політичних тижневиків „Дзеркала тижня" Юлії Мостової. Коментуючи одному з польських видань сучасну ситуацію в Україні, вона, зокрема зазначила: „...Конкретні дії, спрямовані проти Ю. Тимошенко та її команди, дивують. Ніхто ніколи не застосовував Кримінальний кодекс проти опозиції у таких маштабах. Розмах дій проти колишнього прем'єрміністра є непропорційним скоєним порушенням... Це доводить, що В. Янукович не боїться загинути від меча, який він зараз підняв. Він упевнений, що знищить своїх політичних ворогів, домовиться зі скептиками та створить опозицію „поступки". Це вже відбувається. Простір, який залишився після Ю. Тимошенко і Ю. Луценка, повинен заповнитися повністю контрольованим та спонзорованим владою Арсенієм Яценюком. Він зіграє ролю, аналогічну тій, яку грають Генадій Зюганов та Володимир Жириновський у Росії".

Справді, комусь може здаватися, що диктаторська поведінка В. Януковича сприяє швидшому „наведенню ладу" у країні. Проте історії не відомі випадки, коли б диктатура, ігнорування прав та свобод громадян призводили до суттєвого зростання достатку більшости громадян. Радше відбувалося навпаки. Жменька багатих за диктатора ставала багатшою, а основна маса населення – ще біднішою.

Покищо це розуміють не так багато громадян. Проте їх кількість щодня збільшується, а це ознака того, що наміри наших нинішніх очільників приречені на крах.

До історії нагород у США

Богдан А. Футей

Золота Медаля Конгресу

Конґрес США нагороджував золотими медалями на честь організацій, громадян та подій ще на початку державности. З часом ця нагорода перетворилась на найвищу цивільну відзнаку Конґресу, хоча спершу нею нагороджували, в основному, лише ветеранів війни. У 1776 році Джордж Вашінґтон був першим діячем, котрий отримав Золоту Медалю Конґресу, а гольфіст Арнольд Палмер нагороджений нею у 2009 році.

Правилами Конґресу передбачено, що особа може отримати цю медалю, якщо відповідне рішення підтримають дві третини членів Палати Представників та Сенату.

Хоча правила Палати Представників та Сенату містять вимоги щодо належности кандидатів та порядку присвоєння, вони нічого не кажуть про будь-який порядок позбавлення Золотої Медалі.

Крім того, жодне з рішень про нагородження особистими Золотими Медалями не містить будь-яких умов їх позбавлення.

Зазвичай, рішення містить перелік визнаних особистих досягнень та уповноважує Міністерство фінансів Сполучених Штатів виготовити золоту медалю.

Ця нагорода може надаватись як живій, так і померлій особі – за умови, що особа померла не менше, ніж п’ять років, та не більше, ніж 25 років тому. Громадянство Сполучених Штатів не є обов’язковою вимогою.

Золота Медаля Конґресу ніколи не була анульована чи скасована іншим чином. З метою збереження престижу цієї нагороди, було кілька спроб обмежити кількість медалей, що можуть бути надані протягом року, однак, усі вони виявились невдалими.

Приклади Золотих Медалей Конґресу США.

Про автора:
Богдан А. Футей є суддею Федерального суду претензій США, на цю посаду його призначив Президент Рональд Рейґан у травні 1987 року. Починаючи з 1991 року, суддя Б. Футей є активним учасником різних програм з верховенства права і демократизації в Україні. Брав участь у суддівських програмах обміну, семінарах, робочих групах та був радником Робочої групи з питань випрацювання Конституції України та парламенту України. Він також був офіційним спостерігачем під час парляментських виборів у 1994, 1998, 2002 та 2006 роках, президентських виборів в 1994, 1999, 2004 та 2010 роках, проводив оцінювання українського виборчого права та розробляв керівні принципи для міжнародних спостерігачів.

Президентська Медаля Свободи

Президентська Медаля Свободи є аналогом Золотої Медалі Конґресу від виконавчої гілки влади, хоча зазвичай нею нагороджують набагато частіше, ніж Золотою Медалею. Історія цієї медалі починається з Медалі Свободи, заснованої Президентом Гарі Труманом; у 1963 році Президент Джон Ф. Кенеді заснував Президентську Медалю Свободи, якою й нагороджують в наш час.

Медаля Свободи

Президент володіє виключними повноваженнями визначати удостоєних чести отримати нагороду, але він також може приймати рекомендації з інших джерел. Ця нагорода може бути надана посмертно; в серпні 2009 року Президент Барак Обама відзначив медалею трьох померлих осіб. Громадянство Сполучених Штатів не є обов’язковою вимогою для отримання цієї медалі; нещодавно Президент Б. Обама також надав нагороду громадянинові Південної Африки, Архиєпископові Десмонді Туту.

Жодна особа не була позбавлена цієї нагороди, і відсутні будь-які юридичні підстави для позбавлення Президентської Медалі Свободи. Нагородження Медалею Свободи, однак, час від часу є суперечливим та породжує заклики щодо позбавлення чи анулювання медалі. Минулого року Президент Б. Обама нагородив цією медалею Мері Робінсон, першу жінку, що стала Президентом Ірляндії; нагорода викликала хвилю незадоволення та заклики до Президента про її анулювання. Президент не виконав ці вимоги.

Медаля за Відвагу

Медаля за Відвагу

Ця медаля є найвищою військовою нагородою. Президент надає її від імені Конґресу „особі, що ... помітно відзначилась відвагою та безстрашністю, ризикуючи життям понад свій військовий обов’язок“ та брала участь у військових діях. Хоча протягом певного часу військові оприлюднювали критерії та вимоги для отримання Медалі за Відвагу, з 2008 року вони припинили оприлюднення цієї інформації. Часто ця нагорода надається посмертно.

У 1917 році було анульовано 911 Медалей за Відвагу, якими нагороджували за участь у Громадянській війні. Це відбулось лише завдяки легковажності, з якою Медалею за Відвагу нагороджували протягом Громадянської війни. Наприклад, усі 864 вояки 27-го підрозділу піхоти штату Мейн були нагороджені медалею за готовність захищати Вашінґтон, Округ Колюмбія, проти наступу армії конфедератів.

На початку XX ст. нагородження усіма 2,625 Медалями за Відвагу було переглянуто, і в результаті цього перегляду скасовано 911 медалей. „Очищення 1917 року“ – таку воно отримало назву – відбулось не через політичні суперечки з приводу осіб, нагороджених Медалею за Відвагу, а з метою збереження унікальности цієї нагороди. Деякі особи, що були позбавлені нагород у 1917 році, пізніше їх відновили.

Подвиг патріота – чотири томи спогадів були написані підпільно

Науковий співробітник Млинівського краєзнавчого музею Микола Муляр з малюнками Михайла Кваші про Українську Повстанську Армію.
Фото: Євген Цимбалюк

ЛУЦЬК. – Оповідь-зізнання про участь в національно-визвольному русі Михайло Кваша писав потайки від людей – слово за словом, факт за фактом відтворюючи сторінки історичної минувшини. А незадовго до смерти передав рукописи до Млинівського краєзнавчого музею.

„Для нашого музею це стало не тільки неординарною подією, – зізнається науковий співробітник Микола Муляр, – але й проявом щирої відданости Михайла Кваші рідній Україні. На жаль, невдовзі після того, як уродженець села Чекно, а на схилі літ – мешканець Луцька передав до музею чотири рукописні книги разом з десятками ілюстрацій на тему визвольної боротьби, його серце зупинилося. Натомість залишився вагомий доробок, який дасть змогу говорити про автора як про справжнього патріота. Загалом ці документальні свідчення мають велику цінність, адже у них зафіксовані спогади безпосередніх свідків героїчного і трагічного літопису волинського краю“.

До чотирьох книг входить збірник спогадів про трагедію села Малин (у 1943 році його спалили гітлерівці), оповідь про діяльність Української Повстанської Армії на волинських теренах (у двох книгах), розповідь про останніх учасників визвольних змагань на території Острожецького району у 1951-1955 роках „Чорного“ та „Малого“.

М. Кваша народився 1935 року у селі Чекно і з 18-річного віку почав підпільний зв’язок з УПА.

До 1964 року навчався на заочному відділенні факультету журналістики Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, але був виключений як „політично ненадійний“, коли став членом „Молодої Січі“.

Малював ікони у храмах, копії з картин відомих художників, співав у церковному і сільському хорах, писав вірші та оповідання для „самвидаву“.

Віриться, що рукописний чотиритомник колись стане книгою і ці спогади ввійдуть до літопису національно-визвольних змагань.

Євген Цимбалюк

В Херсоні розпочато проєкт з телемедицини

ХЕРСОН. – 11 лютого в кардіологічному відділенні обласної дитячої клінічної лікарні стартував іноваційний проєкт з телемедицини, який дозволяє в режимі реального часу проводити відеоконсультації з провідними дитячими кардіологами та кардіохірургами України та ґльобальної мережі.

Телемедицина дозволяє безпечно передавати захищену медичну інформацію за допомогою інтерактивних мультимедійних засобів та забезпечує зв'язок між лікарями й лікарнями в провінціях з провідними фахівцями у великих містах. Користь від такого зв'язку є суттєвою. Телемедицина дозволяє значно поліпшити якість надання медичної допомоги пацієнтам, яким в іншому випадку доводилося б долати великі відстані для отримання спеціялізованої допомоги.

Підготування херсонського проєкту з телемедицини тривало довгий час головним чином через високі затрати на високотехнологічне обладнання, потужність якого дозволяла б отримувати та передавати детальні зображення.

Основним медичним обладнанням для реалізації проєкту є сучасний апарат ультразвукової діягностики „Acuson CV-70" виробництва компанії „Siemens", вартістю 50 тис. дол., який у 2006 році Фонд допомоги і розвитку „Діти Чорнобиля" (ФДРДЧ) закупив для лікарні завдяки ґрантові компанії „UMC".

У Богданчика при народженні виявлено неповну форму атріовентрикулярної комунікації. Оперований в Центрі дитячої кардіології і кардіохірургії в Києві він перебуває під наглядом кардіолога д-ра Таміли Козіної в Херсоні.

За час використання апарату було обстежено понад 5,000 пацієнтів віком від перших годин життя до 18 років. 300 дітей, що мали вроджені вади серця, успішно оперовані в Науково-практичному медичному центрі дитячої кардіології та кардіохірургії України. Серед них були діти в критичному стані, які потребували термінового втручання.

25 вересня 2010 року 2,500 харків'ян взяли участь у благодійній акції „Пробіг з вірою в серці", організованої компанією „Данон" – провідником з виробництва свіжих молочних продуктів. В результаті благодійної акції було зібрано 70 тис. грн., включаючи безпосередній внесок компанії „Данон" в розмірі 25 тис. грн. Для повної суми, необхідної для реалізації проєкту, ФДРДЧ пожертвував додаткові 20 тис. гривень на придбання сучасного екрану та авдіосистеми.

„З допомогою цього обладнання можна буде проводити термінові консультації особливо важких, нетранспортабельних дітей, приймати оптимальні рішення стосовно хірургічного втручання і, при можливості, виконувати такі операції в Херсоні", – розповіла головний дитячий кардіоревматолог обласної клінічної лікарні Таміла Козіна. Заклад очолює провідний кардіолог д-р Ілля Ємець.

Проєкт телемедицини в Херсоні, загальною вартістю 61,250 дол. є першим спільним проєктом серцевої діягностики такого формату в Україні.

Директор ФДРДЧ в Україні Алекса Мілянич зазначила: „Наш Фонд пишається тим, що відіграє важливу ролю у розвитку іноваційних напрямків медицини в Україні. Ми вдячні корпоративним спонзорам, які усвідомлюють значення телемедицини".

Щоб зробити благодійний внесок на підтримку програм ФДРДЧ, відвідайте сайт: www.ccrdf.org/donate/.

Зоряна Бругер

Як з соборника творять сепаратиста

Олександр Гаврош

УЖГОРОД. – З ініціятиви депутата Євгена Жупана Закарпатська обласна рада прийняла рішення про щорічне відзначення в області Днів Олександра Духновича. Ніхто нічого не має проти відомого крайового будителя XIX ст., але є один важливий нюанс. Є. Жупан – представник тих сил, які заперечують єдність закарпатців з усім українським народом.

І прапором у цій боротьбі вони якраз вирішили зробити постать О. Духновича (бо ж більше й нема кого). Вони й близько не осягнули ні творчости закарпатського будителя, ні його думок. Ба, більше: на свій сепаратистський прапор вони здіймають того, хто був щирим поборником соборности і вважав закарпатців і галичан одним народом. Але вони на це не зважають, гадаючи, що абсолютна більшість краян не читала О. Духновича і не читатиме.

Для новітніх „русинів" досить цього одного Духновичевого рядка: „Я русин був, єсьм і буду". Далі цього рядка нинішні політичні шанувальники О. Духновича не йдуть, бо тоді довелося б воювати з самим О. Духновичем, який відносив русинів до „малоруського племені". Як ніде сепаратисти не згадують, що „русинами", виявляється, були й ненависні їм галичани. Причому галицьких і буковинських русинів було в Австро-Угорській імперії близько 4 млн. осіб, коли закарпатських – лише 600 тис. То чий край був „русинськішим"?

„Українська літературна енциклопедія" пише про О. Духновича: „Український письменник, педагог, культурний діяч, просвітитель (1803-1865). Працював архіваріюсом і нотаріюсом при канцеляріях Пряшівської та Мукачівських єпархій, з 1843 року – канонік Пряшівської єпархії. У політичному і мовному питанні стояв на позиціях „москвофільства" й частково – „народовства". У Пряшеві заснував „Літературну спілку Пряшівську", упорядкував і видав альманахи „Поздравление русинов", писав підручники, історичні праці. Друкував у будапештській, віденській, львівській та київській пресі статті про життя, побут і фолкльор закарпатських українців.

Літературну творчість розпочав угорською і латинською мовами. З часу орієнтації на Росію писав „язичієм". Автор перших п'єс та сентиментальної повісти у літературі Закарпаття. Іван Франко називав Духновича „людиною без сумніву доброї волі і не малих здібностей, хоч і заплутаною у мовні та політичні доктрини".

Справді, москвофільські погляди О. Духновича, що закарпатці (як і галичани) є частиною великого „русского" народу, нині відкинуті самою історією. Зате його гаряча переконаність, що як з одного боку Карпат (Закарпаття), так і з іншого (Галичина) живуть одні й ті самі люди, той самий народ – підтвердилася.

Тяжко знайти серед закарпатців ще одного такого „галичанофіла", яким був О. Духнович. Своїх галицьких адресатів він називав не інакше, як „братами", хоча у Галичині побував лише двічі за життя.

Галичани віддячували закарпатському будителеві такою ж приязню. Ось вражаючі факти з життя греко-католицького священика-просвітителя, які повністю руйнують концепцію новітніх політичних „русинів" про відрубність закарпатців: перша стаття О. Духновича побачила світ у часописі „Зоря Галицька" (1849); перший народний календар О. Духновича вийшов у Галичині („Поздравление русинов на Новий год 1850"); перша і єдина друкована за життя п'єса О. Духновича „Добродітель превисшает багатство" вийшла в Галичині (Перемишль, 1850).

У Галичині вийшли такі основоположні праці О. Духновича, як „Народная педагогія в пользу училищ і учителей сельских", „Кратній землепис для угорських Русинов", „Состояніе Русинов в Угорщині", Правила чина св. Василія Великого в Угорщині".

Найпопулярніша книжка О. Духновича „Хліб душі" (молитви і пісні для християн східнього обряду) за 25 років перевидавалися вісім разів. З них шість разів – у Галичині.

Найтісніше листування в О. Духновича було з відомим галицьким діячем Яковом Головацьким.

Свої основні рукописи О. Духнович заповів на зберігання саме галичанам. Великою мірою завдяки цьому вони збереглися і дійшли до наших днів.

Найбільше некрологів на смерть О. Духновича опублікували галицькі часописи. (Чотири повідомлення вийшли у Львові, три – у Відні і два – у Будапешті).

Найбільше нарисів і досліджень про О. Духновича у перші 25 років після його смерти вийшло в Галичині. Таким чином саме галицька громадськість стала першим популяризатором закарпатського будителя.

Галичанам О. Духнович подарував і єдиний свій прижиттєвий портрет. Ба, навіть перші „Вибрані твори" О. Духновича видало товариство „Просвіта" в Ужгороді у 1922 році, створене за галицьким зразком, в якому галичани відігравали у часи заснування значну ролю.

Важко заперечити ці факти. Їх треба просто прийняти. Львів'яни, виявляється, були для пряшівця О. Духновича ближчими за ужгородців чи мукачівців, якщо він їм довірив найцінніше, що має кожен письменник – рукописи. Це вже потім, після Першої світової війни, політичні біженці з царської Росії підняли О. Духновича на свій триколірний прапор. Що ж, вони принаймні спиралися на його москвофільські погляди. А на що ж опирається Є. Жупан, який пропаґує закарпатців як окремий народ? На будь що – тільки не на О. Духновича. Він для них слугує навіть не прапором, а держаком. Прапор у них свій – сепаратистський, відрубний, і одягають вони його на кілька хрестоматійний духновичевих рядків („Я русин був, єсьм і буду"), грубо вирвавши з контексту. Таким чином протиставлячи О. Духновича фактично самому собі.

І святкування Днів О. Духновича їм потрібно тільки для того, щоб творити „русинського" Тараса Шевченка, хоча сам О. Духнович слово „русинський" ніколи не вживав, а лише „руський" (карпаторуський, угроруський).

Спадщина О. Духновича, на його превелику біду, написана переважно „язичієм", мішаниною російської, церковнослов'янської та закарпатських говірок. Штучна мова О. Духновича, на відміну від мови Т. Шевченка, дивна і кумедна для нашого сучасника. Її не розхапаєш на цитати.

Залишаються отих кілька віршів, де вживається нині вже архаїчна самоназва українців – „русини". Їх і будуть цитувати на всіх обласних урочистостях, чого так домагався Є. Жупан. Отож Дні Олександра Духновича працюватимуть на ідею, проти якої сам О. Духнович все життя боровся.

Забута трагедія села Корюківки

Символом злочинів нацистів на окупованій ними території СРСР радянська пропаґанда зробила білоруське село Хатинь, а знищення близько 7,000 українців у Корюківці на Чернігівщині з ідеологічних причин не набуло розголосу.

1,377 сіл разом з жителями спалили гітлерівці в Україні. Трагедія в поліському містечку Корюківці була наймаштабнішою й найкривавішою не лише на теренах СРСР, а й усієї Европи. У французькому селищі Орудар в червні 1944 року нацисти замордували 642 жителів, у чеському селі Лідіце в червні 1943 року – 320, у Хатині в березні 1943 року – 149 (за сучасними німецькими даними – 152). Про це знає Европа, про це відає весь світ.

Рано-вранці каральний загін оточив Корюківку. Людей заганяли у великі приміщення і розстрілювали. Знищивши геть усіх жителів, карателі спалили 1,390 дворів, бовваніли лише стіни десятка цегляних будинків. 1-2 березня 1943 року загинули понад 7,000 корюківців. А 9 березня гітлерівці ще раз поверталися на згарище для остаточної зачистки.

Каральну акцію спровокували радянські партизани з’єднання Олексія Федорова, які вночі 27 лютого напали на окупаційний ґарнізон містечка. Плянувалося визволити з в’язниці заручників, серед котрих була родина командира партизанського взводу, колишнього голови колгоспу Феодосія Ступака. Це він попросив організувати нічну акцію, яка обернулася трагедією для тисяч корюківців. Намагаючись першим відкрити двері катівні, Ф. Ступак наткнувся на ворожу кулю й загинув. Обох його синів вдалося врятувати; згодом їх відправили літаком до Москви. Дружину Ф. Ступака нацисти розстріляли напередодні.

Підрозділи Червоної армії вступили в Корюківку через два тижні, 19 березня, однак, зустрічати визволителів з квітами вже було нікому.

Незадовго до розправи в Корюківці, в лютому, нацисти спалили сусідні села Гуту Студенецьку, Тихоновичі, частину Перелюбів. Саме тоді партизанське з’єднання О. Федорова повернулося з Брянщини й розпочало збір продовольства в навколишніх селах, вчинило кілька дрібних акцій проти окупантів. Відповідальність за дії партизанів нацисти покладали на цивільне населення, масово знищуючи його.

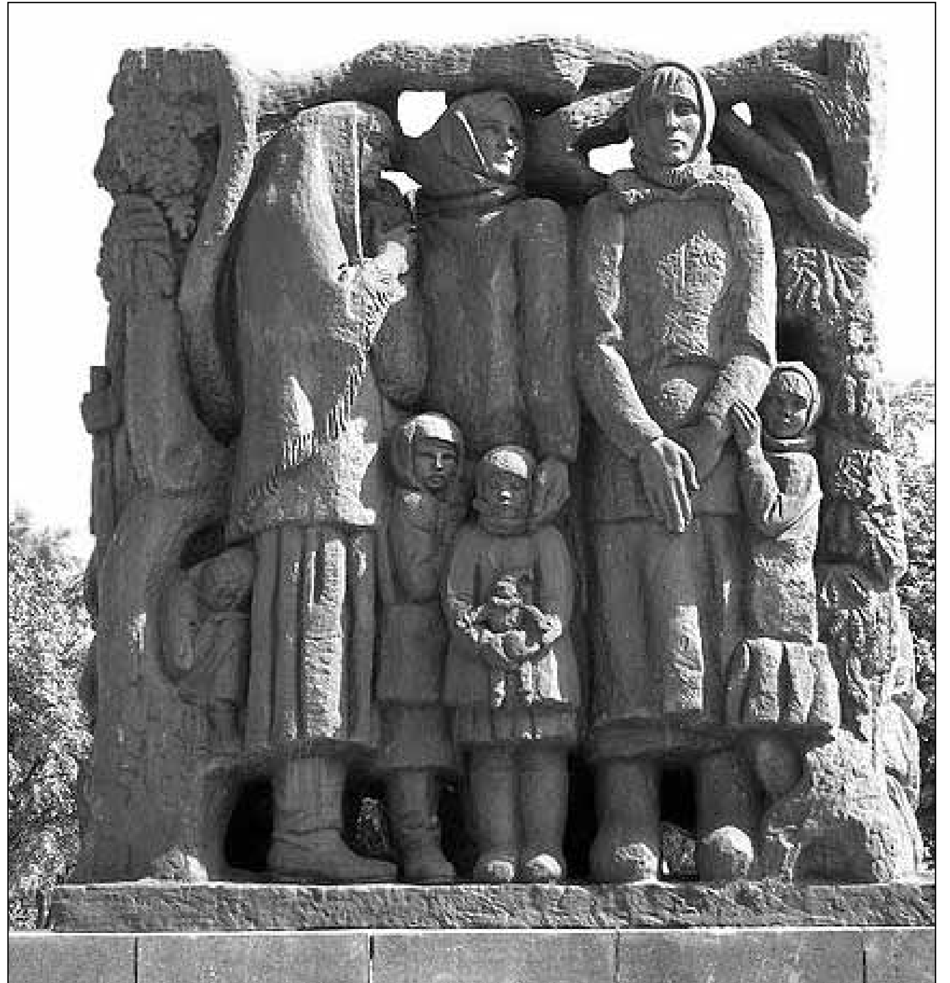
Чернігівські історики Сергій Павленко й Сергій Бутко вважають, що партизани могли врятувати бодай частину мешканців Корюківки від смерти, однак, зумисне не зробили цього. Відповідно до офіційних даних, на початку 1943 року з’єднання першого секретаря Чернігівського обласного комітету Комуністичної партії, Героя Радянського Союзу О. Федорова налічувало 12 загонів загальною чисельністю 5,500 вояків. База була неподалік Корюківки, в сусідніх селах. За розрахунками істориків, кількість гітлерівців, відряджених на „акцію відплати“, становила 300-500 осіб. Партизани лише спостерігали за ними.

Численні накази вищого військового керівництва орієнтували партизан на вчинення диверсій і знищення живої сили ворога, проте немає жодного документу, де вказувалося б на необхідність захищати мирне населення. Провокуючи гітлерівців на масові розправи, партизани виконували директиву Москви: „Піднімати український народ на боротьбу проти окупантів“.

Самого О. Федорова під час трагічних подій в Корюківці не було; він прилетів з Москви вночі 5 березня. У мемуарах він написав: „Розповіли товариші й про найвизначніші бойові операції, проведені за нашої відсутности. Найцікавішим і найвдалішим був наліт на корюківський ґарнізон. Не забули наші партизани цього містечка“. І жодного слова про трагедію селян, ніби її й не було.

„Жодна каральна акція гітлерівців не переривалася партизанами, бо їм було вигідно, щоб відбувалось якнайбільше звірств з боку німців, – роповідає представник Українського інституту національної пам’яті в Чернігівській області С. Бутко. – Усі знали, що німецькі окупанти за кожного вбитого вояка розстрілюють до 100 осіб, і цього наказу вони невідступно дотримувалися. А підпільники та партизани, вбивши німця, навіть не прикопували трупа. Таке часто траплялося просто в населених пунктах, після чого гітлерівці відразу розстрілювали мирних людей, село спалювали. Населенню потрібно було довести, що порівняно з Голодомором 1932-1933 років, розстрілами 1930-их німецький режим – набагато жахливіший.

Після подій у Корюківці партизанське з’єднання О. Федорова за наказом НКВД, якому підпорядковувалося, вирушило на Волинь,

Меморіял в Корюківці.

де партизан згодом приєднали до реґулярної армії, що наступала.

Нині про Корюківську трагедію нагадує Парк пам’яті, де встановлено кам’яні знаки з назвами сіл району, стертими гітлерівцями з лиця землі. Урочисті заходи відбуваються переважно на районному рівні – вище керівництво держави жодного разу не навідувалося в Корюківку. За радянського часу місцеві жителі даремно клопотали перед владою про належне вшанування загиблих земляків. У 1980-их роках навіть самі почали збирати гроші на меморіял, проте добру справу завершити не вдалося: завадила Чорнобильська катастрофа.

Наприкінці 2010 року коштом Чернігівської обласної адміністрації побачила світ збірка документів та спогадів очевидців „Корюківка, 1943: злочин проти людяности“, щоправда, накладом лише 500 примірників.

За підрахунками істориків, у 1941-1943 роках гітлерівці тільки в Чернігівській області спалили заживо, повісили, розстріляли, закатували близько 127 тис. мирних жителів. У селі Козари загинуло 4,800 осіб, у Ведильцях – близько 800, у Срібному – 682.

На відміну від Корюківки Меморіяльний архітектурно-скульптурний комплекс у Хатині, збудований 1969 року, займає близько 50 гектарів. Тут розташовано символічне „кладовище сіл“. На ньому 185 могил: саме стільки знищених нацистами білоруських сіл не змогли відродитися після війни. На гілках „дерева життя“ за абеткою розміщені назви ще 433 сіл, що постали заново.

„Чому центром ушанування мирних жертв війни стала Хатинь, а не Корюківка? – розмірковує доктор історичних наук, проф. Олександер Лисенко. – Для символів обиралися не обов’язково найяскравіші події, у даному разі трагедія не з найбільшою кількістю жертв. Центральна влада могла з політичних міркувань робити реверанси в бік якогось народу чи певної етнічної групи, виокремлюючи їхню жертовність. Білоруський народ і справді дуже постраждав під час війни. Також влада намагалися не звеличувати події, котрі мали тіньові сторони. Типовою причиною каральних акцій з боку німців були акції партизанів. Інколи їх можна виправдати, однак, часто такі дії вчиняли з провокаційною метою, щоб показати відразливе обличчя окупантів“.

Юрій Поташній,
Київ

Вісті Фундації імени Івана Багряного

Квітень 2011 року, ч. 128

На порозі 20-річчя часопису „Бористен“

Серед україномовних видань ровесників незалежности України знайдеться небагато таких, котрі не лише подовжили б свою історію, а й ще провадили б значну культурницьку та просвітницьку роботу, виступали осередками національної духовности та патріотичного виховання в суспільстві. Щомісячник „Бористен“, котрий цього року святкуватиме своє 20-річчя, безперервно виходить у Дніпропетровську. Всі ці роки незмінним його редактором залишається засновник часопису, письменник, журналіст, видавець Фідель Сухоніс, який відповів на запитання редактора цієї сторінки.

– Яким головним досягненням Ви вважаєте 20 років часопису?

– Найперше, що ми не розчарували своїх читачів. Ми ніколи не сходили на манівці хуторянщини, пристосуванства, ми ніколи не зраджували української ідеї в ґльобальному значенні цього поняття. А це – незалежність, віра, мова, традиція, зрештою, все те, що творить Україну. І тут нас ніхто не може звинуватити у непослідовності та пристосуванстві.

– Відомо, що особливе місце в діяльності редакції займає співпраця з Фундацією ім. Івана Багряного. Можливо, це пов'язано з тим, що Ви особисто є представником її на Дніпропетровщині?

– Так, я маю честь репрезентувати Фундацію ім. Івана Багряного в козацькому краї. З перших днів, коли мені було висловлено таку довіру, я замислився, що слід зробити для того, аби моє особисте представництво не було формальним, мало наповненість конкретним змістом.

Однак, саме життя підказало форму роботи. Завдання, котрі ставить перед собою Фундація Багряного, тотожні тим, які ми вбачаємо за головні у сенсі існування щомісячника „Бористен“. Варто лише зазначити, що засадниче гасло Фундації „За українську Україну!“ завжди було присутнім і сторінках „Бористену“. Буде безперервно виходити журнал – буде працювати представництво Фундації на Дніпропетровщині.

Ця формула стала основою співпраці поміж редакцією та Фундацією. Майже щотижня я спілкуюся телефоном з скарбником Фундації Олексієм Коновалом. Він, дозволю собі так висловитися, „очі та вуха“ нашої редакції на Заході. Найперше до нього надходять різноманітні інформації, фонди на передплату від наших симпатиків, пожертви на різного роду видавничі та гуманітарні проекти. Завдяки співпраці з Фундацією ми маємо можливість, так би мовити, відстежувати пульс життя західньої української діяспори.

– Що б конкретно Ви виокремили у тих проектах, котрі проводите спільно з Фундацією Багряного?

– Найперше, це безперервний і вчасний вихід щомісячника „Бористен“. Світ вже побачив 250 його чисел. Я певен, що Ваші читачі ознайомлені з ситуацією в Україні. І їм добре зрозуміло, наскільки непросто видавати український журнал на сході України. І тут підтримка Фундації неоціненна.

Завдяки нашим приятелям ми займаємося видавничою та гуманітарною діяльністю. За 20 літ у серії „Бібліотека журналу „Бористен“ було видрукувано 30 книг з української тематики. Більшість з них вийшли за рахунок пожертв наших читачів у США та Канаді. Найбільш помітними виданнями я б назвав поему „Кавказ“ Василя Барки в останній редакції автора, меморіяльні книги, присвячені Голодоморові-геноцидові в Україні 1932-1933 років „Не підлягає забуттю“ та „Про Голодомор вустами молодих“.

Тепло сердець і жертовність наших читачів з Заходу ось уже багато років зігрівають непросте життя вихованців Дніпропетровського обласного дитячого будинку для дітей з вродженими та придбаними фізичними вадами. На пожертви українців США та Канади в сиротинці неодноразово силами редакції журналу „Бористен“ проводилися патріотичні імпрези і свята, у сиротинці зведено каплицю для задоволення духовних потреб обділених долею дітей.

– Нині в Україні склалася загрозлива ситуація з свободою слова. Нинішня влада на чолі з Віктором Януковичем відкрито і брутально провадить антиукраїнську політику. Чи відчуваєте Ви у зв'язку з цим додаткові проблеми в діяльності щомісячника?

– Безперечно. Ми ніколи не розраховували на підтримку держави. Але нині нам не лише не допомагають, а намагаються просто заважати. Тема Голодомору сьогодні повинна трактуватися виключно в інтерпретації кремлівської пропаґанди. Себто, не як геноцид українського народу, а як „спільна біда братніх народів Совєтського Союзу“. Високі чини цікавилися, чому журнал оминув своєю увагою візиту до Дніпропетровська Московського Патріярха Кирила.

На превеликий жаль, маятник української історії хитнувся в протилежний бік. І нині дуже багато буде залежати від нашої особистої громадянської мужности, духовної зрілости, віри в те, що, зрештою, Україна таки відбудеться як національ-демократична держава. У нас немає іншого виходу. І ще нам нині як ніколи потрібна єдність. Єдність усього світового українства.

Я ще не згадав про релігійний додаток „Бористену“ – бюлетень „Наша Церква – Київський Патріярхат“. Він вже майже 10 років приходить разом з щомісячником до наших читачів. На сторінках цього видання ми розповідаємо про наші національні Церкви. Цього року в бюлетені ми почали друкувати уривки з третьої книги Володимира Білінського „Країна Моксель або Московія“, в яких ідеться про правдиву історію так званого „Третього Риму“, яким так хочеться бути підступній та войовничій Російській Православній Церкві.

Звичайно, у нас чимало плянів. Сподіваємося що і серед Ваших читачів знайдуться нові друзі „Бористену“. Вартість річної передплати щомісячника „Бористен“ разом з безкоштовним додатком з авіодоставою становить 50 дол. Ви можете зробити приємність річної передплати для рідних й знайомих в Україні всього за 20 дол. Чеки ласкаво просимо слати з неодмінною поміткою, що платіж призначено на журнал „Бористен“, на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005-27449. Зацікавлені можуть переглянути електронний архів наших видань за адресою: www.borysten.narod.ru.

Хто ж відкрив Америку?

Кожному відомо, що Америку відкрив 1492 року італієць Христофор Колюмб, який в той час був на службі в еспанців. Кожного року в США святкується День Колюмба. В ті давні часи люди вважали, що, вибравшись з Европи Атлантичним океаном, можна доплисти кораблем до берегів Індії з іншого боку. До того часу в Індію по чай та інші товари плавали кораблі далекою дорогою, довкола Африки. Х. Колюмб хотів довести, що він дістанеться до Індії з іншого боку.

Коли Х. Колюмб причалив до східніх берегів нового континенту, він думав, що приплив до Індії, й тодішніх мешканців, теперішніх мешканців США, назвав індіянами. І та назва так на них і затрималася. Їх і далі називають індіянами, хоч вони не мають нічого спільного з індійцями в Індії. Х. Колюмб помер 1506 року, не знаючи, що він „відкрив“ новий континент – Америку, а не береги Індії.

Багато років перед Х. Колюмбом, в Х ст., до берегів Америки пристав норвежець Ліф Еріксон, який також вважається одним з тих, хто відкрив Америку. Правда, його подорож і новий край опісля забулися. Але норвежці його не забули. Пам'ятник з написом „Ліф Еріксон – відкривач Америки“ стоїть у Чикаґо багато років в Гумболт-паркові за мостом, коло озера. В 1960-их роках довколо того парку мешкало багато українців, й у вихідні дні в парку вони зустрічалися та відпочивали. В тих околицях мешкало багато американців норвезького походження, які й подбали про встановлення пам'ятника Л. Еріксонові. Але минули роки, норвежці й українці перебралися в кращі околиці. Напис на пам'ятнику майже зник й досі його не відновлено.

Пам'ятник Ліфові Еріксонові у Чикаґо.

Щиро дякуємо за підтримку!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: по 1,000 дол. – **Ада Кулик** (з них 500 дол. для журналу „Березіль“ в Харкові) та **Леонід Мостович** (з них по 500 дол. для журналу „Березіль“ та на видання книги спогадів); 400 дол. – **Петро Шаєнко** – на передплату газет та журналів школам, людям та іншим установам в Україні; 300 дол. – **Стенлі Вестон** – для журналу „Бористен“ та для студентства; 100 дол. – **Любомира Мичковська** – в пам'ять її чоловіка Мирослава; по 50 дол. – **Олександра Правак** та **Степан Городецький**; по 25 дол. – **Юрко Мичковський** та **Григорій Білоус** – для сиріт.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати сиротам, пресі та видавництвам, які хотять видати вартісні книги, котрі пробуджуватимуть український народ з засліплення та розчарування, і закликатимуть братися за відбудову української держави.

Видавничий дім „Києво-Могилянська академія“ плянує видати книгу „Еволюція мороку“ відомого громадського діяча та літературознавця Івана Дзюби й просить допомоги у цьому. В тій книзі порушено проблему відродження російського націоналізму в Росії та в Україні. Книга закликає до обміну думками, прийняття конструктивних рішень для вирішення болючих політичних та суспільних проблем України.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL 60005 USA.
Сторінку редагує Олексій Коновал.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Колесо долі Оксани Лятуринської

Марія Климчак

Нема отчизни? – Іншої не треба!
Ніколи не вросте у серце чужина.
Хай ще і ще нас Бог карає з неба,
Отчизна в світі є лише одна!
„Нема отчизни?."

ЧИКАҐО. – Сповідальна поезія Оксани Лятуринської написана щиро і зрозуміло. Її ім'я, донедавна маловідоме загальній авдиторії, повертається з забуття. Вперше публікуються три малюнки художниці, віднайдені в архіві Українського Національного Музею в Чикаґо. У них – болюча для багатьох українців тема втраченої батьківщини, німий монолог що, можливо, раз на пів століття обривається на півслові.

Народилася О. Лятуринська 1 лютого 1902 року на хуторі Ліс Кременецького повіту (нині село Хоми Збаразького району). Звідси і псевдо Роксана Вишневецька, а ще свої твори авторка підписувала як Оксана Печеніг, або просто криптонімом О. Л.

У 1918-1920 роках вона навчалась у Кременецькій українській державній гімназії. Коли їй було 19 років, померла мати. Батько примусив дочку вийти заміж за нелюба.

Невдовзі після весілля, О. Лятуринська утекла з дому, виїхала до Німеччини, пізніше до Праги, де успішно закінчила філософський факультет Карлового університету, Вищу промислово-художню школу, займалася скульптурою, брала участь у виставках, які влаштовувалися у Лондоні, Парижі, Берліні. Здобула визнання за скульптури – погруддя Тараса Шевченка, Симона Петлюри, стала автором погруддя чеського президента Томаша Масарика та оригінального за формою надмогильного пам'ятника полеглим українським воїнам на військовому цвинтарі в чеському місті Пардубіце.

На замовлення Українського національного об'єднання в Голяндії у 1939 році за її проєктом споруджено пам'ятник на могилі полковника Євгена Коновальця в Ротердамі.

У Празі О. Лятуринська стала членом Спілки українських мистців, письменників і журналістів, часто публікувала свої твори у „Віснику" Дмитра Донцова. У 1938 році вийшла перша поетична збірка „Гусла", а у 1941 році – „Княжа емаль". Її малярство, різьбярство, скульптура, писанкарство, поезія і літературна спадщина позначені самобутнім лятуринським почерком.

„А світ увесь, як писанка, яскравий. З тобою йде він і за межі сну," – писала вона в одному з віршів, живучи на самотині у Мінеаполісі. Наростання туги за рідним нанизувала на рядки:

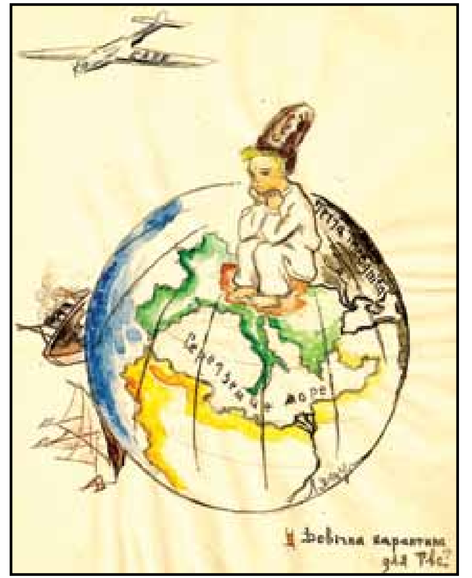

Оксана Лятуринська

„І кожний день затре один на лицях колір. На полотні моїм – все більше холод білої осени в безбарвнім колі".

Відомий літературознавець Юрій Бойко зауважив: „Оксана Лятуринська є поетка Божою милостю, і тільки жалюгідні еміґраційні умови винні в тому, що вона досі не стала славною і широко знаною скрізь".

В Празі поруч з нею були Олександер Олесь, Олена Теліга, уродженець Херсонщини Євген Маланюк, скульпторка Галя Мазуренко та інші. Це було місто для вільної творчости, у якому О. Лятуринська

(Закінчення на стор. 22)

Оксана Лятуринська. „В карантині скитальщини".

Оксана Лятуринська. „Українські діти табору „Лягарде" в Ашафенбурзі".

Микола Теліженко – народний майстер витинанки

Заслужений художник України Микола Теліженко з дочкою Олесею.

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 15 березня в краєзнавчому музеї відкрилась виставка 80 витинанок Заслуженого художника України Миколи Теліженка, присвячена 60-річчю від дня народження мистця. На відкриття приїхали гості зі Львова, Дніпродзержинська, інших міст. Виставка радуватиме відвідувачів впродовж місяця.

М. Теліженко народився 16 березня 1951 року у Звенигородці на Черкащині. Закінчив Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва, займається скульптурою, графікою, геральдикою, монументальним живописом, дереворізьбленням.

Він не просто з дешевого матеріялу робить традиційні орнаментальні прикраси, а народжує образи. Варто подивитися, як він бере папір, ножиці і вирізає „Дерево життя". Він також робить свої витинанки за допомогою ножа, ножиць і долота. М. Теліженко разом із дружиною Олександрою створив герби Черкаської області, Звенигородки, Монастирища, Чигирина.

У селі Єлизаветівці М. Теліженко має літню садибу, яку йому подарував художник Данило Нарбут. Він влаштував там літню робітню: скульптури виготовляє, гостей приймає, варить їм гетьманські борщі, юшку. Є своя копанка – „Нарбутон" називається. Карасі у ній плавають.

Біля хутірця він хоче знак встановити – „Нарбутівка". М. Теліженко приятелював з Д. Нарбутом з 1979 року. Літній мистець йому єдиному дозволяв себе називати Данилом. Більше нікому. Але М. Теліженко цього ніколи не робив, бо все ж таки різниця у віці велика була.

М. Теліженко – пристрасний грибник. Збирає гриби переважно у Холодному Яру.

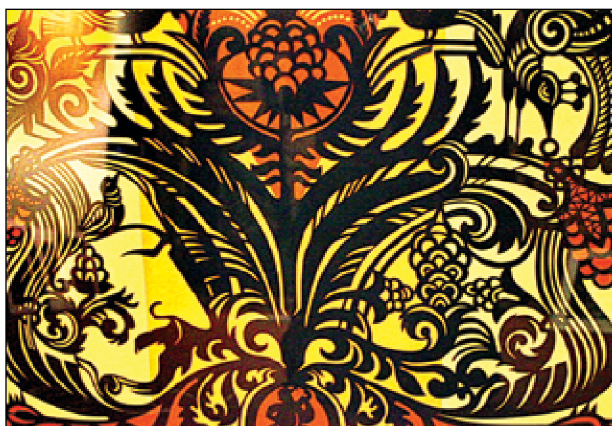
М. Теліженко відмовився від звання Заслуженого художника України за президентства Леоніда Кучми. Отримав це звання від Президента Віктора Ющенка.

Щоб уся родина мала спільне покликання – таке трапляється рідко. Сім'я Теліженків – саме такий виняток. Подружжя Теліженків було знайоме ще з раннього дитинства – навчалися обоє у одній школі, потім вступили до Вижницького училища прикладного та декоративного мистецтва. Уже під час навчання у Львові їхні стежки тісно переплелися. Після другого курсу вони вже мали сина Тараса.

Син закінчив Київську академію мистецтв, як і його дружина Лариса. Зараз вони мають двох дітей – сина Богдана та донечку Софію. Невістка створює ляльки.

(Закінчення на стор. 19)

„Вічний образ".

„Українське коріння вічного древа".

Микола Теліженко. „Коло Миколи".

„Каравел-квартет“ грав в УІА

НЮ-ЙОРК. – 12 березня в Українському Інституті Америки відбувся концерт української музики. Амі Вайс і Крісті Гельберґ – скрипальки, Міранда Сілаф – альтистка та Джейн Корде О’Тара – челістка після музикування в різних ансамблях в 2008 році вирішили офіційно виступати під власною назвою як „Каравел-квартет“. В сезоні 2010-2011 років квартет присвятив увагу українській музиці, чим долучився до ансамблів „Біява-квартет“, „Ротко-квартет“, „Андреас-тріо“, „Джені Лін-тріо“, які, всупереч намірам Москви, не допускати музику українських композиторів до Західнього світу виконували її на сценах.

До програми цього концерту квартет включив тематично пов’язані між собою твори, які вимагають віртуозної техніки та здатности гати у найвищих позиціях.

Концерт відкрили 11-им квартетом Дмитра Шостаковича, в якому автор застосовує наївний стиль, що передає характер людини, яка блукає між дитинством і клоунадою. В п’ятій частині звучав інтервал секунди, який колись (у 8-му квартеті) зображував Йосифа Сталіна, а в 11-му квартеті подав образ похмурого животіння совєтської людини.

Квартет Миколи Лисенка (1842-1912) був написаний як дипломна робота в Консерваторії Ляйпциґу в 1868 році. М. Лисенко використав фолкльор, особливо в другій і третій частинах, де народна пісня „Ой, не світи місяченьку” посідає центральне місце. Лисенкову традицію прийняли всі пізніші композитори України, включно з Василем Барвінським (1888-1963).

В другій частині програми, у противагу до М. Лисенка, прозвучав п’ятий квартет Йозефа Гайдна з опусу 76, що дихає мадярським мелосом. На кінець ансамбль виконав другий Квартет Аркадія Філіпенка (1912-1983) з 1946 року. Він має політизований підтитул „Страждання совєтського народу під час Другої світової війни“.

Цей твір А. Філіпенка в 1948 році одержав державну нагороду УРСР. Д. Шостакович на 13 років пізніше написав свій восьмий квартет на тотожну тему – „Жертвам нацизму і війни“. Музика А. Філіпенка вражаюча, в ній багато драматичних моментів від зображення терпіння народу з приводу воєнних дій, які завжди переходять у драстичні образи життя населення.

„Каравел-квартет“ виступає в Українському Інституті Америки.
Фото: Володимир Ткаченко

Перша частина „алеґро модерато“ починається формою канону, де кожний інструмент вступає поодиноко – один за другим. Настрій дещо притишений, аж до реекспозиції головної теми, яка раптово вносить сильний вибух енергії. Повільна частина „анданте” посилює сум ну скаргу, а друга тема, дещо екзотична, проходить на тлі акордного пічікато. Композитор застосував переплетення двох тем, в котрому напруга росте з кожним наступним тактом.

Третя частина „алеґро мольто“ – це вакханалія народних мелодій і танців, які не мають собі рівних. У фіналі екзотична тема з другої частини проходить у сумному настрої на тлі перкусійних пічікато, а після ліричного сеґменту драматизм наростає до вершин, щоб згодом завмерти, залишаючи надію на можливу реабілітацію невинно загиблих людей в катаклізмі Другої світової війни.

„Каравел-квартет“ – це високо мистецький ансамбль. Його гра інтонаційно і ритмічно бездоганна. Кожна жінка є довершеною артисткою свого інструменту, а їхня ерудиція, глибока музикальність та добрий смак дозволяють їм подати незнаний репертуар у наочній формі.

Богдан Марків

Концерт квартету „Утрехт“ відбувся в Ню-Йорку

НЮ-ЙОРК. – 12 лютого в Українському Інституті Америки відбувся концерт всесвітньо-відомого струнного квартету „Утрехт“ з Голяндії у складі: Ива Коскінен і Кетрин Раутлі – скрипки, Йоель Ватерман – альт, Себастіян Колоскі – віолончель.

Перше відділення відкрив твір відомого данського композитора барокової пори Яна Пітерзона Свилінка (1562-1621) „Mein junges Lebed hat (k) ein End“ в обробі для струнного квартету Хіля Маєрінґа (1954 рік). За формою – це цикл з шести варіяцій на німецьку пісню, в ориґіналі написаний для клавіру. Пригадуючи відомий вислів, що архітектура – це застигла музика, в звучаннях твору можна було б уявити оживлення форм ґотичних соборів давнього Амстердаму.

Твір дає уявлення про індивідуальний стиль Я. Свилінка, характерним елементом якого є імпровізаційність і різноманітність способів орнаментації. Творчість композитора справила неабиякий вплив на весь наступний розвиток музичного мистецтва в північній Німеччині.

Австрійський композитор Франц Шуберт (1797-1828) прожив недовге життя, але залишив помітний слід у музичному мистецтві. Представник раннього романтизму став відомий передусім своїми піснями. Мелодія для Ф. Шуберта – дійсно душа музики. Так само і в його інструментальних композиціях якість мелодійности, ясности, чіткої окреслености музичного образу надає звучанню інтимности та особливої відкритости почуття.

Квартет ч. 8 складається з чотирьох частин, клясично розташованих за контрастним принципом, але сприймається як лірична сповідь, де природа зовнішня і внутрішня перебувають швидше в гармонії, ніж у протиріччі.

У другому відділенні концерту звучав квартет ч. 2 Петра Чайковського (1840-1893). Як і в Ф. Шуберта, твір написаний в мажорному ключі. Ті ж чотири частини, але – яка різниця у внутрішньому світі героя! Які злети й падіння! Через всі частини проходить тема боротьби і страждання. І тільки у фіналі герой знаходить вирішення – у русі до світла і радости буття.

В основі мислення П. Чайковського – російська і українська пісня міцно переплавлена у західній клясичній традиції. Передусім тут важливий вплив Людвиґа Бетовена. Це те, що об’єднує два квартети, що були виконані в цьому концерті.

Квартет „Утрехт“ звучав як єдиний організм, коли перестаєш звертати увагу на окремі інструменти, елементи форми, способи звуковидобування. Це – повне злиття з твором, коли довершена композиція поєднується з бездоганним виконанням. І виконання, як таке, перестає існувати. Тільки музика – істинне почуття і дотик до живої душі.

Володимир Ткаченко

Квартет „Утрехт“ на сцені Українського Інституту Америки.
Фото: Володимир Ткаченко

Книжки, надіслані до бібліотеки тижневика „Свобода"

„Архів розстріляного відродження", матеріяли архівно-слідчих справ семи українських письменників доби Розстріляного Відродження: Мечислава Гаска, Володимира Гжицького, Мирослава Ірчана, Якова Кальницького, Олекси Слісаренка, Івана Ткачука й Михайла Яловою. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2010 рік.

„Верховина". Літературна мозаїка. Орган дружньої ланки прихильників ідейної літератури, чч. 49-53, США-Сіфорд. Україна-Київ, 2009 рік.

Василь Симоненко. „Вибрані твори", до книжки увійшли вже відомі, хрестоматійні тексти і такі, що досі лишаються поза літературномистецьким контекстом. Видання містить бібліографію та довідкову базу, а проблематика, порушена в передмові, додатках, примітках, розгортає нові обрії досліджень для учнів і студентів, викладачів середніх та вищих навчальних закладів, науковців, широкого кола читачів. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2010 рік.

Ганна Черінь. „Паралелі" (2006 – 2009), книжка віршів про паралелі людських доль, що, всупереч законам математики, зійшлися після довгих поневірянь. Видавництво „Сучасний письменник", Київ, 2009 рік.

Ганна Черінь. „Сьогодні, вчора і позавчора" – мозаїка життя: пригоди власні й чужі, радощі й нещастя, враження, спостереження, думки, мрії й розчарування, пейзажі віршами, любов до всіх і всього, а часом і боротьба, що далеко не завжди кінчалась перемогою. Видавництво „Сучасний письменник", Київ, 2010 рік.

Оксана Драй-Хмара. „Промінь крізь хмари", збірка поезій. Це вірші, що дихають природою, навіяні дитячими враженнями і юнацькими розмислами про життя у різних його проявах, гармонійно поєднуючи щастя-долю з болем-гнівом. Крім того, у збірці є авторські спогади про відомого поета-неоклясика Михайла Драй-Хмару. Видавництво, „Смолоскип", Київ, 2010 рік.

Іван Бондаренко. „Антологія японської клясичної поезії" Танка ренґа (VIII-XV ст.). Японська клясична поезія вражає сучасного читача не лише сталістю та мініатюрністю своїх строфічних форм, блискучою майстерністю поетів давно минулих часів, глибоким ліризмом і стилістичною вишуканістю мови їх поетичних творів, але й незвично дбайливим ставленням японців до своєї поетичної спадщини. Видавництво, „Факт", Київ, 2004 рік.

Національний університет „Львівська Політехніка". „Основи науково-технічного перекладу з японської мови", методичні вказівки. Видавництво Національного університету „Львівська Політехніка", Львів, 2009 рік.

„Особые папки" Сталіна і Молотова про національно-визвольну боротьбу в Західній Україні у 1944 – 1948 рр", збірник документів. У збірнику вміщено 131 документ про перебіг боротьби ОУН і УПА в Західній Україні та репресивні заходи радянських силових органів проти українського збройного підпілля. Упорядники: Ярослав Дашкевич, Василь Кук. Видавництво „Піраміда", Львів, 2010 рік.

Святослав Караванський. „Книга-журнал одного автора". Книга-журнал містить твори різних жанрів, що їх звичайно публікують журнали: поезію, прозу, публіцистику, гумор тощо. Книгу-журнал розраховано на шанувальників українського слова, зокрема читачів літературних журналів. Видавництво „БаК", Львів, 2010 рік.

Микола Теліженко...

(Закінчення зі стор. 17)

Донька Олеся – відома модельєрка. Закінчила Львівську національну академію мистецтв. Перша її колекція мала назву "Древо роду". Всі її колекції одягу виконані в стилі етно-модерну, тобто в українському стилі як продовження живої традиції. Вона шила одяг для В. Ющенка, його доньки Віталіни, для Раїси Богатирьової.

Заслужена художниця України О. Теліженко була автором проєкту „Рушник національної єдності" у червні 2007 року, який вишивали найкращі майстри України. Виставка її творів „Жива традиція" відбулася в Черкасах 1-10 листопада 2010 року, а за кордоном її експозиції відбувалися у Москві, Лос-Анджелесі, Празі, Щеціні.

М. Теліженко у Дніпропетровську на симпозіюмі з кам'яної скульптури посів перше місце своєю скульптурою „Козак Мамай".

В Черкасах монументальний „Мамай" на стіні крамниці „Рубін" – твір М. Теліженка. Студенти музичного училища щодня милуються керамічним панно „Байда Вишневецький" що теж створене М. Теліженком. У дитячому парку він створив мозаїчне монументальне панно „Скоморохи". Найбільший в Україні портрет Тараса Шевченка на школі у селі Будище Черкаського району теж витвір М. Теліженка.

СПОРТ

Новини з Спортового товариства „Чорноморська Січ"

Перед відкриттям Спортової школи „Чорноморської Січі"

Учасники першої сесії Спортової школи 2010 року на Союзівці.

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – У цьому році на спортових базах Союзівки відбудеться 42-га з черги літня Спортова школа „Чорноморської Січі": заавансований вишкіл в чотирьох найпопулярніших ділянках спорту серед нашого юнацтва – з тенісу, копаного м'яча, відбиванки і плавання. Школа розпочнеться 25 липня. Реєстрація і офіційне відкриття Спортової школи відбудеться 24 липня.

Спортова школа протягом 40 років здобула собі значну популярність серед українсько-американського юнацтва, завдяки чому участь у вишколах не зменшується, а радше зростає. І в цьому році зацікавленість проґресує, десятки батьків заздалегідь телефонічно і електронною поштою запитують і резервують місця для своїх дітей, яких плянують привезти на вишкіл.

Одержуємо листи і відгуки тих учасників, що побували в Спортовій школі у попередні роки. Ось як оцінив вишкіл Артем Геращенко з Кривого Рогу в Україні: „Мені тут сподобалося. Особливо сподобалося моєму троюрідному братові Ігореві. Він просто в захваті. У Спортовій школі я розширив свою майстерність з плавання, став краще грати у копаний м'яч та відбиванку, а також вивчив основи тенісу. Ці знання допомогли мені в змаганнях на Українських спортових іграх молоді, де я виграв три золоті медалі. В Спортовій школі мені подобається весь тренерський склад. Я маю надію приїхати до Спортової школи в цьому році, а це залежить тільки від моєї поведінки".

Подібні листи приходять від інших колишніх учасниць і учасників до адміністрації Спортової школи. Як і в попередні роки, провід Українського спортово-виховного товариства (УСВТ) „Чорноморська Січ" і в цьому році анґажує інструкторів та виховників-опікунів, які мають поважний досвід, ентузіязм до спортово-виховної праці з нашим юнацтвом.

УСВТ „Чорноморська Січ", що жертвенно працює в ділянці фізичної культури і спорті на терені Ню-Джерзі, радо вишколює наше юнацтво з тих українських спортових осередків, які не мають власних спортових шкіл. Треба тільки організувати групи юнацтва і прислати їх на вишкіл. Батьки не відмовляться оплатити їхній побут.

УСК Ню-Йорк здобув трофей чемпіона турніру в закритій залі

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Цьогорічний зимовий турнір з футболу у закритій залі Українського Американського культурного центру (УАКЦ) відбувся 12 березня.

В турнірі взяли участь дружини Українського спортового клюбу „Леви" (Стемфорд, Конектикат), Спортового клюбу Спілки Української Молоді „Крилаті" (Йонкерс, Ню-Йорк), збірна українців Філядельфії, Український спортовий клюб в Ню-Йорку, „Чорноморська Січ" (сині і жовті), УАКЦ і американська дружина „КЛ Сакер".

Ігри турніру пройшли за круговою системою в двох рівнорядних групах, в яких дружини зайняли такі місця:

Група А:	точки	рахунок
1. „Ч. Січ" (сині)	9	17:5
2. УСК „Леви", Стемфорд	4	6:7
3. УАКЦ Випані	4	4:9
4. Збірна Філядельфії	0	6:13
Група Б:		
1. СК СУМ „Крилаті"	6	4:7
2. „Ч. Січ" Випані (жовті)	6	7:9
3. УСК Ню-Йорк	6	10:5
4. „КЛ Сакер"	0	6:13

Після змагань за круговою системою відбулися півфінальні і фінальні ігри за трофеї турніру, в яких учасники здобули такі висліди:

УСК Ню-Йорк – УСК „Леви", Стемфорд –	6:4
„Ч. Січ" (сині) – СК СУМ „Крилаті" –	3:1
УСК Ню-Йорк – „Ч. Січ" (сині) –	5:3

Після фіналу вручено трофеї чемпіонові – УСК Ню-Йорк, віцечемпіонові – „Ч. Січ" (сині) і за третє місце – УСК „Леви" Стемфорд.

Омелян Твардовський

Колесо долі...

(Закінчення зі стор. 17)

прожила майже 20 років. Розповідаючи про празьку поетичну школу, історик Оксана Пеленська зауважує, що поетів празької школи поріднили почуття тривоги за батьківщину, ностальгії й звичної в умовах еміґрації незахищености.

Шукали берега вони по-різному. О. Теліга і О. Ольжич повернулись додому і заплатили за це життям. Більшість еміґрувала далі, покидаючи назавжди в Празі друзів, родинні архіви і бібліотеки. Ці втрати в пражанки О. Лятуринської завжди викликали біль. Вона ніколи не сприйняла Америки.

Вчитуючись у поезію О. Лятуринської, осмислюємо місійну силу гнаного з рідної землі друкованого слова.

На початку 1950-их років О. Лятуринська оселилася в Мінеаполісі, де зазнала чималих матеріяльних труднощів, жила дуже скромно, замикаючись частково у власному світі. Часами дописувала до літературних збірників і газет, у яких продовжували працювати таборові друзі.

Вона вірила і в те, що є спадкоємицею давньої символіки. У „Великодному передзвіні" – книжці "писанок і поезій" О. Лятуринської (1986, Торонто), вона писала: „Писанка – наш предківський скарб, мов жива, конче мусить промовляти, як із давен-давна, до кожного з нас про весну, про онову, про перемогу добра і світла".

Померла О. Лятуринська 13 червня 1970 року у Мінеаполісі, похована на українському цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі. 1983 року посмертно вийшли „Зібрані твори" мисткині. Залишились її книжки „Материнка" (1946), „Княжа емаль" (1941, 1955), „Веселка" (1956), дитячі вірші „Бедрик" (1956). Вони зберігаються в бібліотеці Українського Національного Музею і, разом з віднайденими малюнками, експонуватимуться на виставці „З таборів Ді-Пі до Америки", відкриття якої відбудеться у музеї в листопаді цього року.

Ділимося сумною вісткою, що 20 березня 2011 р., на 96 році життя, відійшла від нас у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п. СТЕФАНІЯ БАРАНОВСЬКА
з дому ДМОХОВСЬКА

нар. 9 серпня 1914 р. в Перемишлі, Україна.

Похоронні відправи відбудуться:
Відвідини, п'ятниця, 1 квітня 2011 р. в Humiston Funeral Home, 30 42 nd St., Kerhonkson, NY від 5 – 7 год. веч. (845-626-3331).
Панахида о год. 7 веч.
Служба Божа відбудеться в суботу, 2 квітня о год. 10 ранку в церкві Пресвятої Тройці в Кергонксоні, Н. Й.
Похорон на цвинтарі „Pine Bush", Кергонксон, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

син	– д-р ЮРІЙ і дружина АРЕТА
донька	– ВІРА і чоловік ЮРІЙ ГРАБЕЦЬ
внучки	– НАТАЛКА РЕФНЕР з родиною
	– АНДРЕЯ СОЛЕЙМАН з родиною
	– ЛЯРИСА ГРАБЕЦЬ
внук	– ТАРАС ГРАБЕЦЬ з родиною
родини	– БАРАНОВСЬКІ, ПОМІРКО, СКРОБАЧ, ПІЛЕЦЬКІ, ФЕДИНЯК, ІВАНИШИН, КОРОЛЬ, ЯЦКІВ, ПІДЛУСКІ, ПОЛЮХОВИЧ

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Австралії та Україні.

Вічная пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійної просимо складати пожертви на Пласт в Україні або на Церкву Пресвятої Тройці в Кергонксоні, Н. Й.

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ УПС
„Ті, що греблі рвуть"
ділиться сумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшла на Вічну Ватру в понеділок, 21 березня 2011 р.

св. п.

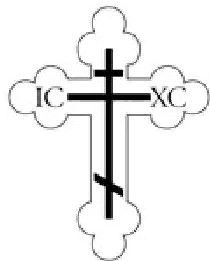
пл. сен. кер.

НАТАЛІЯ МАКАРЕВИЧ

довголітня членка куреня та член станиці в Ню-Йорку колишня кошова та бувша Кр. Комендантка Пластунок.

Цією дорогою висловлюємо глибоке співчуття Родині.

Провід куреня
„Ті, що греблі рвуть"

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
5-ОГО КВІТНЯ 2010 Р.
НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО Й НЕЗАБУТНЬОГО
МУЖА, ТАТА, ДІДУСЯ, БРАТА, ДЯДІ Й ШВАГРА

СВ. П.
ЄВГЕНА ФЕДОРОВИЧА КОРСУНА

буде відправлена панахида
в неділю 10-ого квітня 2011 р.
при Українській Православній Катедрі
св. Володимира у Філядельфії

ПРОСИМО ПРО МОЛИТВИ ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку залишилися:

ДРУЖИНА - Людмила (Удод)
ДОЧКИ - Лариса з чоловіком Стефаном Патриляк і діти Ерика й Коля
- Ліза Корсун і дочка Надя
- Алла Корсун і сини Дмитрик, Александер і Микола Дробот
- Людмила з чоловіком Дариком Ниш і діти Данилко, Лариса, Петрусь та Наталя
СЕСТРА - Дуся Григоренко з родиною на Україні в Харкові
БРАТ - Віктор Корсун з дружиною Зоєю та дочка Оленка
ШВАГЕР - Анатолій Удод

Ділимося сумною вісткою, що вечором, 8 березня 2011 р., на 92 році життя відійшов від нас у Божу вічність наш найдорожчий та незабутній
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

св. п.
д-р МИХАЙЛО ЯЦУХ

Народився 24 серпня 1919 р. в Кореличах, Україна.
Лікар, український патріот, член і колишній голова Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

ПАНАХИДА була відправлена 14 березня в похоронному заведенні D'Esopo Funeral Chapel, Wethersfield, CT.
ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбулася при гробі. Тлінні останки спочили 15 березня на Українському католицькому цвинтарі св. Михаїла в Glastonbury, CT.

Залишив у глибокому смутку:

дружину – ІВАННУ
синів – МИХАЙЛА з дружиною АЛЕКСАНДРОЮ
– АСКОЛЬДА з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
внучку – НАТАЛІЮ
та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!
....
Замість квітів на могилу в пам'ять д-ра Яцуха можна зложити пожертви на НТШ-А
Shevchenko Scientific Society (Publishing Fund),
63 Fourth Avenue, New York, NY 10003-5200.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 18 лютого 2011 року Божого в Бурлінґтоні, Онтаріо, Канада, спокійно у сні, відійшов у вічність наш найдорожчий муж, батько і дідо

св. п.
інж. БОГДАН РОМАН ГАРУХ

Нар. 2 лютого 1928 р. у Дроздові в Україні.

ПАНАХИДА за Покійного відбулася в неділю, 20 лютого 2011 р. Б.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 21 лютого 2011 р. Б. в Українській католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці в Бурлінґтоні, Онтаріо.

Залишив у жалобі:

дружину – Славу
дітей – Мотрю, Марка, Зою, Ганку і Людмилу
внуків – Людмилу і Лукаша
та ближчу і дальшу родину в Канаді та Україні.

Вічная Пам'ять!

Замість квітів в пам'ять Покійного, можна зложити пожертву на Українську Католицьку Освітню Фундацію (УКУ).

Ділимося сумною вісткою з родиною та знайомими, що дня 12 лютого 2011 р. упокоїлася в Чикаґо, Ілл. після довгої недуги

св. п.
ІВАННА з ТРЕШНЕВСЬКИХ САВИЦЬКА-ПАВЛІШ

нар. 14 березня 1914 р. на Лемківщині

Залишені:

син – Роман Савицький II з дружиною Мартою Шлемкевич
внук – Роман Савицький III з дружиною Одалис Ґарсія
правнуки – Роман IV і Дарія
внучка – Миколая Савицька з мужем Филипом Кара
правнуки – Филип і Олівія
ближча і дальша родина.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 17 лютого 2011 р. в Чикаґо.

Вічна Її пам'ять!

У 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої мамці, бабці і прабабці

св.п.
ЕВСТАХІЇ (СТАХИ) ГОЙДИШ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

у понеділок, 11 квітня 2011 року

о 6:00 год. вечора

в Українській католицькій церкві Чесного Хреста,
3112 30th Street, Astoria, New York 11106

Про молитви за спокій душі Покійної просить родина.
